

Wrześniowa
lekcja
historii
zawsze
aktualna

W środę przypada kolejna rocznica tragicznego Września, polskie memento — wczoraj, dziś, i zawsze aktualne. Wiemy — stwierdził podczas uroczystości promocyjnych 30 sierpnia br. w Poznaniu gen. armii Wojciech Jaruzelski — jaką cenę płaci naród za

(Dalszy ciąg na str. 2)

**D
Z
I
E
N
N
I
K
Ł
Ó
D
Z
K
I**

Wydanie A   ŁÓDŹ   Cena 5 zł
wtorek, 31 sierpnia 1982 roku   nr 135 (10129)
Rok XXXVII

**DZIENNIK
ŁÓDZKI**

Najstarsza gazeta Łodzi

Prezes Rady Ministrów W. Jaruzelski
spotkał się z członkami ruchu Pugwash

**Polsce potrzebny jest
spokój wewnętrzny
niezbędny do przezwyciężenia
obecnych trudności**

PREZES RADY MINISTRÓW, GEN. ARMII WOJCIECH JARUZELSKI PRZYJĄŁ W SIEDZIBIE URZĘDU RADY MINISTRÓW W WARSZAWIE CZŁONKÓW RADY

O przebiegu odbywającej się w Warszawie — w 25 rocznicę powstania ruchu Pugwash — trzydziestej drugiej jego konferencji i o jej dotychczasowych wynikach poinformował prezesa Rady Ministrów prof. M. Nałęcz, który wskazał w szczególności na znaczenie — przyjętej w Warszawie, a popartej przez 97 laureatów nagrody Nobla w dziedzinie nauk przyrodniczych i ścisłych deklaracji ruchu Pugwash, potwierdzającej aktualność ostrzeżenia przed groźbą wojny jądrowej, zawartego w „Manifestie Russella — Einsteina” z roku 1955.

W. Jaruzelski podkreślił, że trwający obecnie wyścig zbrojeń ma za tło coraz częstsze obecnie konflikty lokalne. Potęgują one zagrożenia. Wskazał również na szereg aspektów strategiczno-militarnych sytuacji międzynarodowej, w tym na niebezpieczeństwo wy-

(Dalszy ciąg na str. 2)

**Prymas
Polski
we Wrocławiu**

30 bm. przebywał we Wrocławiu Prymas Polski arcybiskup Józef Glemp. Prymas Polski wziął udział w Katedrze Wrocławskiej na Ostrowie Tumskim w inauguracji XII Wrocławskich Dni Duszpasterskich zorganizowanych przez Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu.

W godzinach rannych Prymas Polski celebrował w Katedrze Wrocławskiej uroczystą mszę św., w czasie której wygłosił homilię. W uroczystościach brał udział metropolita wrocławski, arcybiskup Henryk Gulbinowicz, biskupi, duchowieństwo z całego kraju i liczni wierni.

W homilii wygłoszonej do wiernych, Prymas Polski nawiązał głównie do tegorocznych uroczystości maryjnych. Poruszając kwestie ściśle religijne, arcybiskup Glemp poruszył sprawy dnia dzisiejszego, podkreślając potrzebę powagi, opanowania, unikania działania pod wpływem emocji, niosących groźbę błędów. Prymas wyzywał do ufności, jaką napawa wiara.

Po mszy Prymas Polski odmówił z duchowieństwem i wiernymi modlitwę w intencji ojczyzny.

(PAP)

Nasz punkt widzenia

**Sytuacje
tworzą ludzie...**

„Pozostaje w mocy nasze dążenie, aby jeszcze przed końcem br. można było stan wojenny zawiesić. Formalnie stan ten znoszą władze państwowe. W praktyce jednak znosi go sytuacja. A sytuację tworzy społeczeństwo, tworzą ludzie. Oby ludzie pozbawieni rozsądku nie cofnęli Polski raz jeszcze. Oby 31 sierpnia nie spaliły ekscyzy i nieodpowiedzialne demonstracje, oby upamiętnili się on spokojem, skupieniem, pracą!”

Te słowa Wojciecha Jaruzelskiego, wypowiedziane do młodych oficerów w Poznaniu, najtrafniej oddają obecną sytuację — stan wojenny, na który często się zrywamy, mimo wielokrotnych jego złagodzeń nie musi trwać długo, nie musi stać się trwałym elementem naszego życia. Od nas wszystkich od naszych postaw i zachowań zależy jego szybkie zniszczenie.

Zapyta ktoś — a co ja mogę? Pozornie nic, ale przecież wiadomo powszechnie, że awanturnicze grupy mogą zawsze liczyć na gapiów, na ludzi żądnych sensacji, którzy zamiast dać wyraz dezaprobaty poprzez odejście od wrzeszczących i wymachujących rękami stają się niejako współuczestnikami ulicznej rozróby. Zagranicznymi korespondentami, którzy zawsze znajdują się pod ręką, chociaż demonstracje są „spontaniczne”, mnożą taki tłum przez trzy lub pięć i w eter płynię wieść o wielotysięcznej demonstracji w Polsce.

Musimy zapamiętać raz na zawsze, że porozumienia zawarte przed dwoma laty miały, niestety, trzy „układające się strony” — robotników, rząd i organizacje opozycyjne lekceważone przez ekipę Gierka, ludzka się mirażem „jedności narodu”. Dla tego trzeciego członu porozumienia od początku były świstkiem papieru, kamuflażem do walki z ustrojem, którą toczą nadal posługując się najbardziej niebezpiecznymi dla narodu metodami. Dla nich żadna cena, jaka przyjdzie zapłacić za awantury, nie jest za wysoka. Jedynie co się liczy to zadowolenie zagranicznych mocodawców, bo przecież to od nich zależą wszelkie aparyze, dotacje i wyrazy uznania. Muszą oni pokazać, że nadal są użyteczni, że warto im płacić, że coś sobą reprezentują.

Warto też pamiętać słowa Jacka Kuronia, który w jednym z wywiadów powiedział: — No to co, że poleje się krew, wyjdą czolgi na ulice, ale Breżniew z Reaganem wezmą się za rękę i można wtedy liczyć na coś wielkiego...

Czy mógłby to powiedzieć człowiek, któremu bliży są ludzie mieszkający między Bugiem i Odram? Czy ktoś tak łatwo szafujący naszą krwią, naszym życiem może być uznany jako jeden z nas? Nie trzeba na te pytania szukać odpowiedzi, nasuwa się ona sama. Niezmiernie ważne jest natomiast wstąpienie z niej właściwych wniosków, dla siebie, dla najbliższych dla otoczenia. Mottom na dziś i wiele następnych dni powinna być zasada: siewcom niepokoju stanowcze „NIE”!

**Ingrid Bergmann
nie żyje**

Po długotrwałej chorobie zmarła w Londynie wybitna aktorka pochodzenia szwedzkiego Ingrid Bergmann. Informacje o śmierci podała przyjaciółka artystki.

Urodzona w 1915 roku, Ingrid Bergmann występowała do 1940 roku w Szwecji a następnie w USA i we Włoszech. Grała m. in. w filmach „Casablanca” (1942), „Helena i mężczyźni” (1956), „Gasnacy płomień” (1944), „Anastazja” (1956). Za rolę w dwóch ostatnich filmach otrzymała najwyższe odznaczenie aktorskie — nagrody Oscara.

**Zmarł
Nahum Goldmann**

W nocy z niedzieli na poniedziałek zmarł w Monachium w wieku 67 lat przewodniczący Światowej Organizacji Syjonistycznej i Światowego Kongresu Żydów, Nahum Goldmann.

Jak podkreślała agencja zachodnia w ostatnich latach swego życia Goldmann dystansował się od polityki ekstremitaryzmu rządu Izraela. Opowiadał się on m. in. za utworzeniem państwa palestyńskiego, udziałem Organizacji Wzrostu Palestyny w rokowaniach pokojowych i bardziej wyważoną polityką. Izraela w stosunkach między Wschodem a Zachodem.

**Jaser Arafat
opuścił Bejrut**

Przewodniczący Komitetu Wykonawczego OWP, Jaser Arafat przybył w poniedziałek w południe do portu w Bejrucie i wsiadł na statek, który zawiezie go do stolicy Grecji. Arafat pozostanie w Atenach przez najbliższych kilka dni.

Przywódca palestyński był eskortowany w Bejrucie przez oddziały francuskie, wchodzące w skład międzynarodowych sił rozjemczych. Statek, którym udaje się do Aten, będzie również eskortowany aż do miejsca przeznaczenia, przez dwie jednostki francuskiej marynarki wojennej. Przedstawicielka te ma na celu zapewnienie mu bezpieczeństwa.

Przed odjazdem z Bejrutu Jaser Arafat pożegnał się z przywódcami lewicy libańskiej, zgromadzonymi w domu Walida Dżumblata, przewodniczącego libańskiego ruchu narodowego i przywódcy wspólnoty dżumajskiej, a następnie złożył wizyte pożegnania premierowi Libanu, Szafikowi Waznanowi.

Przed wejściem na statek, Arafat oświadczył dziennikarzom: — Wjeżdżam, ale moje serce pozostaje w Bejrucie. Będą walczyć dalej.

**Rygory
stanu wojennego**

Polska Agencja Prasowa została zobowiązana do przypomnienia, że wprowadzony dekretem z dnia 12 grudnia 1981 r. stan wojenny ustanowił czasowo dla zapewnienia bezpieczeństwa państwa i spokoju społecznego rygor, których naruszenie ścigane jest z całą surowością.

W szczególności obowiązują zakaz zwoływania i odbywania zgromadzeń a także manifestacji i wszelkiego rodzaju akcji protestacyjnych. Zawieszono jest prawo do strajku, a także działalność związków zawodowych i niektórych innych organizacji.

Zawieszono zostały stosunki pracy w jednostkach objętych militaryzacją i zastąpione stosunkami służby.

Zgodnie z art. 14 ust. 2 dekre-

tu o stanie wojennym — udział w strajku został uznany z mocy prawa za ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych i stanowi podstawę do niezwłocznego rozwiązania stosunku pracy z winy pracownika i to niezależnie od czasu trwania strajku.

Organizowanie akcji protestacyjnych na terenie zakładów pracy może być również uznane za za-

(Dalszy ciąg na str. 2)

W drugą rocznicę podpisania porozumienia szwedzkiego, przedstawicieli kierownictwa społeczno-gospodarczego oraz przedstawicieli poszczególnych wydziałów Stowarzyszenia im. A. Warskiego złożyli wiązanki kwiatów pod tablicą pamiątkową, znajdującą się przy bramie głównej szpitala, N/Z; moment składania kwiatów.

CAF — Undro — telefoto

**Amerykianie złamali
szyfr argentyński**

Amerykański tygodnik „Newsweek” w ostatnim numerze powraca raz jeszcze do niedawnego konfliktu brytyjsko-argentyńskiego o Falklandy (Malwin) i udziału w tym sporze Stanów Zjednoczonych.

Jak pisze „Newsweek”, amerykańska Krajowa Agencja Bezpieczeństwa (NSA) zdołała w czasie wojny falklandzkiej złamać argentyński kod Dzielki temu — stwierdza ten sam tygodnik — Waszyngton mógł przekazywać Wielkiej Brytanii, którą w tej wojnie popierał, istotne informacje o ruchach sił argentyńskich.

„Newsweek” powołuje się tu na wydaną w tych dniach książkę prawnika, Jamesa Bamforda, z tytułem „Zagadkowy pałac”. W książce przedstawiona została w szczegółach działalność szpiegów, która autor określa jako supertajną służbę podsłuchową Stanów Zjednoczonych Według Bamforda, NSA dysponuje

szeroko rozgałęzioną siecią satelitów, stanowisk podsłuchowych komputerów i anten, dzięki czemu jej pracownicy mogą podłączyć się do prawie każdego międzynarodowego połączenia telefonicznego, telegraficznego i telexowego.

**Powstaje
hydroelektrownia
o mocy 12600 MW**

Brazylia i Paragwaj przystąpiły do ostatniej fazy budowy największej na świecie hydroelektrowni, która pełna moc — będzie wynosiła 12.600 MW — osiągnie w 1988 roku. Pewne wdrożenie o sile hydroelektrowni Itaipu — budowanej na rzece Parana, drugiej (po Amazonce) co do wielkości rzeki Ameryki Południowej — może dać porównanie z radziecką zaporą sajańska, której moc wynosi 6.400 MW, czy też z amerykańską Grand Coulee o mocy 6.800 MW.

Przedsięwzięcie, w którym uczestniczyć będzie w okresie największego natężenia prac, około 40 tys. ludzi, prowadzone jest przez specjalnie do tego celu powołaną spółkę brazylijsko-paragwajską. Długość zapory osłanie prawie 8 km. Spierzona woda będzie spadała z wysokości 100 metrów na 18 turbin chronionych osłonami, wielkość musi zdołać pomieścić orkiestrę symfoniczną. Wielkość urządzeń dostarcza Brazylia. Do transportu wirników olbrzymich turbin zostały użyte specjalne przystanki, kolewoje polazdy, poszerzone drogi i wzmocnione mosty. Przewidywany koszt budowy miał wynieść 5,2 mld dolarów. Obecnie wzrósł on już do 14 mld dolarów.

**Minister pracy USA
zamieszany w zbrodnię?**

Prasa amerykańska poświęca wiele miejsca zbrodni, w którą zamieszany jest być może obecny minister pracy USA Raymond Donovan. Chodzi o śmierć 31-letniego Nathana Masella, który w minioną środę został zastrzelony w nowojorskiej dzielnicy Bronx. Wraz z ojcem miał on wystąpić jako świadek w dochodzeniu prowadzonym przeciwko Donovanowi.

Ministrowi pracy zarzucano, iż w czasie swojej poprzedniej działalności w budownictwie utrzymywał kontakty z zorganizowanym podzi-

miem przestępczym oraz uczestniczył w nielegalnych machinacjach finansowych Donovan zaprzecza tym zarzutom.

Zanim objął w roku 1981 urząd ministra pracy Raymond Donovan pełnił funkcję wicedyrektora firmy budowlanej w New Jersey, której szefem był starszy Masell, przypuszczalnie ważna postać w świecie przestępczym. Jego zastrzelony syn był natomiast sekretarzem i szefem finansów w innej firmie tej branży, która otrzymywała zlecenia od firmy ojca.

**DZIEŃ
DZISIEJ**

W dniu dzisiejszym słońce wzeszło o godz. 5.46, zajdzie zaś o 19.25.

Imieniny obchodzą:

Ramona, Rajmund

Dziurny synoptyk

w dniu dzisiejszym dla Łodzi przewiduje następujące pogodę: zachmurzenie będzie małe. Temp. maks. w dzień ok. 23 st. Wiatry słabe.

Ciśnienie o godz. 19 wynosiło 999,1 hPa (749,4 mm).

z kalendarza
wydarzeń

1919 — Otwarcie Opery Ponańskiej

1939 — Prowokacja gliwicka

1945 — Zmarł Stefan Banach, wybitny matematyk polski

Taka sobie myśl

Każde wino ma ochotę

Uśmiechnij się

REKLAMACJE

Bez komentarzy!

W. Jaruzelski spotkał się z członkami ruchu Pugwash

(Dokończenie ze str. 1)

nikające z planów objęcia wyszczególnieniem zbrojeń również i przestrzeni kosmicznej. Groźne jest także głoszenie w USA doktryny zakładającej możliwość dokonania prewencyjnego ataku nuklearnego, a także pojawienie się poglądu o realności długotrwałej wojny jądrowej.

Polse potrzebny jest, pokój w skali świata i także pokój wewnętrzny niezbędny do przezwyciężenia obecnych trudności. W dziedzinie tymi zabraknie nam cierpliwości i wytrwałości. Od opinii światowej oczekujemy zrozumienia dla naszych problemów i dla naszych intencji.

W trakcie trwającego prawie dwie godziny spotkania członkowie rady Pugwash zadawali py-

tania dotyczące m. in. sytuacji w Polsce

Odpowiadając na te pytania W. Jaruzelski wyczerpująco scharakteryzował przemiany, jakie dokonały się w naszym kraju, podkreślając, że — mimo wprowadzenia stanu wojennego, niezbędnego dla ocalenia państwa i gospodarki przed anarchią — nie uległ przerwaniu lecz przeciwnie nasilił się proces legislacyjny, w wyniku którego powstało i powstaje wiele demokratycznie zorientowanych mechanizmów społecznych, politycznych i gospodarczych. Polse potrzebny jest — stwierdził W. Jaruzelski — państwo, sprawiedliwe, demokratyczne a jednocześnie mocne i stabilne.

Za udzielenie gościnę 32 konferencji Pugwash podziękowała laureatka nagrody Nobla, prof. D. Hodgkin. (PAP)

Kto otrzyma jednorazowy zasiłek

1 września wchodzi w życie decyzje rządu dotyczące jednorazowej pomocy pieniężnej dla osób i rodzin o najniższych dochodach. Chodzi tu o świadczenia dla większości emerytów i rencistów, dla rodzin o niewielkich dochodach oraz osób korzystających z pomocy społecznej. Intencją uchwały Rady Ministrów jest doznać pomoc ludziom, którzy najdotkliwiej odczuwają wzrost kosztów utrzymania. Jesienne dodatki wypłaty, choć skromne, przydadzą się w okresie zwiększonych

wydatków przed zimą. Wypłaty tych świadczeń — ze względu na dużą skalę i pracochłonność całej operacji — rozłożono do końca października br.

Dodatkowa pomoc przysługująca emerytom i rencistom, których świadczenia nie przekraczają 3500 złotych miesięcznie. Dochód uwzględniający do tej pomocy ustala się z wyłączeniem dodatków rodzinnych, dodatków z tytułu zaliczenia do I grupy inwalidów, rekompensat itp. Jeżeli do emerytury lub renty uprawniająca jest

Rygory stanu wojennego

(Dokończenie ze str. 1)

klęczenie porządku i spokoju w miejscu pracy i stanowić podstawę niezłomnego rozwiązania stosunku pracy z winy pracownika. Osoby zajmujące stanowiska kierownicze, tolerujące zakłócenia ładu i spokoju w zakładach, powinny być zwalniane z zajmowanych stanowisk, niezależnie od innych sankcji przewidzianych w prawie pracy.

W zakładach zmilitaryzowanych udział w strajku lub akcji protestacyjnej daje podstawę do zwolnienia ze służby lub wyznaczenia na niższe stanowisko pracy. Osoby pełniące służbę w zakładach zmilitaryzowanych ponoszą odpowiedzialność karna na zasadach przewidzianych dla osób odbywających czynną służbę wojskową.

Prawo stanu wojennego przewiduje zwiększoną odpowiedzialność za naruszenie przepisów prawnych chroniących bezpieczeństwo i porządek publiczny.

Prawo to wprowadziło również tryb postępowania doraźnego oraz tryb przyspieszony celem skutecznego i szybkiego karania sprawców najbardziej szkodliwych przestępstw i wykroczeń. W trybie doraźnym rozpatrywane są przede wszystkim cięższe naruszenia dekretu o stanie wojennym. Jak również publiczne nawoływania do popełnienia określonych w nim przestępstw oraz czynne przeciwstawianie się działaniom służbowym funkcjonariuszy służb porządkowych.

W trybie doraźnym rygorystycznie stosowany jest areszt tymczasowy. Za przestępstwa podlegające temu trybowi przewidziana jest kara pozbawienia wolności od 3 do 15 lat, a w szczególnych wypadkach wyższa. Orzeczenia zapadłe w trybie doraźnym nie podlegają zaskarżeniu i są bezwzględnie wykonywane.

Jeśli nie został zastosowany

Magazyn ulotek i pałek w Krakowie

Jak poinformowała Komenda Wojewódzka MO w Krakowie, w wyniku działań Służby Bezpieczeństwa, natrafiono na ślad konspiracyjnej bojówki „Solidarność”. W trakcie przeszukiwania w krakowskich mieszkaniach jej członków, znaleziono około 3 tys. nielegalnych ulotek i pałek, nawoływających do wzięcia udziału w zapowiadanych na 31 bm tzw. „marszach pokoju” oraz do dekorowania w tym dniu domów. Tam też funkcjonariusze SB znaleźli liczne przedmioty, gromadzone z myślą o walkach ulicznych (pałki, kawałki grubych kabli itp.).

Przewodząca śledztwo Prokuratura Garnizonowa WOW w Krakowie zastosowała wobec 12 osób areszt tymczasowy. (PAP)

Zatrzymanie kolporterów nielegalnych druków w Lubelskiem

Jak informuje Komenda Wojewódzka MO w Lublinie, Służba Bezpieczeństwa zatrzymała w Poniatowie podczas rozkaszania ulotek szkolących ustrój i konstytucyjnej władze PRL Henryka Sz., pracownika miejscowych zakładów „Prze-

dom-Eda” i Jana Sz. rolnika. Znaleziono przy nich kilkadziesiąt egzemplarzy ulotek. W Puławach ujawniono znaczne ilości ulotek nawoływających do manifestacji. Zatrzymano Krzysztofa S., u którego zakwestionowano komplet stempli do wykonywania nielegalnych druków. W Lublinie natomiast aresztowano pracownika Fabryki Samochodów Ciężarowych Bogdana W., który posiadał oprócz znacznej ilości nielegalnych druków i ulotek podziemnych wydawnictw, urządzenia do drukowania oraz papier wydłubiony z fabryki. Zatrzymani staną wprost przed sądem. (PAP)

Redaktor depeszy: ALEKSANDER BATOROWICZ
Redaktor techniczny: ANDRZEJ WÓJCIWICZ

Chcemy rządzić się sami - musimy pracować wspólnie

Wystąpienie telewizyjne Zenona Komendera

W GŁÓWNYM WYDANIU DZIENNIKA TELEWIZYJNEGO 30 BM. WYSTĄPIŁ PRZEWODNICZĄCY ZARZĄD STOWARZYSZENIA „PAX”, WICEPREMIER, PRZEWODNICZĄCY RADY D/S RODZINY, ZENON KOMENDER, OTO TEKST JEGO PRZEMÓWIENIA.

Zjemy w bardzo trudnym okresie. Na co dzień najbardziej odczuwamy skutki kryzysu gospodarczego. Ale na szczęście już rysuje się szereg optymistycznych tendencji w gospodarce. Trzeba zrobić wszystko, aby zostały one w pełni wykorzystane dla poprawy warunków życia społeczeństwa.

Występując od paru lat spadkiem dochodu narodowego zachwał fundamentami materialnej bazy bytu narodowego i egzystencji naszych rodzin. Aby zmienić

ten stan konieczny jest stały, systematyczny wzrost produkcji i rozszerzenie zakresu usług. Nie chodzi o wzrost w ogóle, ale o wzrost w dziedzinach najważniejszych z punktu widzenia potrzeb gospodarstwa domowego. Dotyczy to szczególnie warunków życia młodych małżeństw, ich niemowląt i dzieci. Nie można się tu ograniczyć tylko do działań doraźnych, potrzebne są zamierzenia wieloletnie.

Nagąwa się gorzka refleksja — w rocznicę porozumień sierpniowych, i to w przededniu rocznicy napaści Niemiec hitlerowskich na Polskę — zamiast zachęty dla wzmocnienia społecznego ruchu pomocy najbardziej potrzebującym, zamiast poparcia dla wszelkich wysiłków na rzecz rozwoju gospodarki — słyszmy nawoływania do bojkotu poczynań rządu, do osłabiania wydajności pracy, szermując się nawet groźbą strajku generalnego, organizując się demonstracje i awantury uliczne. Cisnie się pytanie: komu i czemu to ma służyć?

Głęboko wierzę, że zwycięży rozsądek, że te nieodpowiedzialne wezwania pozostaną bez szerszego echa społecznego. Jestem z pokolenia najczęściej doświadczającego przez „polski los” ostatnich dziesięciu lat, pokolenia okrutnie przetrzeźwionego walką zbrojną i dyskryminacją narodu polskiego, pokolenia historycznego sporu i niezwykłej trudnej walki politycznej, która niestety miała i epizody bratobójcze. Ale jest to również pokolenie ciężkiej pracy, solidaryzmu i wielkiej ofiarności, pokolenie ceniące wartość własnego socjalistycznego państwa, państwa — jak nigdy dotąd — jedynego narodowego,ującego w sojuszu ze wszystkimi sąsiadami. Nasze pokolenie najlepiej rozumie realia geopolityczne, społeczne, gospodarcze i ideowo-polityczne współczesnego świata. Dlatego też mamy prawo i moralny obowiązek apelować o skupienie się wszystkich realistycznie myślących Polak i Polaków wokół programu rządu, wokół patriotycznego ruchu odrodzenia narodowego. Na nas wszystkich, młodych i starych, ciąży dziś obywatelska odpowiedzialność za losy kraju, za byt naszych rodzin, za spokój i bezpieczeństwo naszych matek i żon, dzieci i wnuków.

Jeżeli chcemy rządzić się sami, to musimy pracować wspólnie; w zgodzie i wzajemnym zrozumieniu powinniśmy kształtować nasz byt narodowy pamiętając zawsze o tym, że tylko zgoda buduje. (PAP)

Wrześniowa lekcja historii zawsze aktualna

(Dokończenie ze str. 1)

państwo słabe, rozdarłe konfliktami i osamotnione, staje się punkiem w cudzej grze. Żołnierze Września bronił Polski z honorem. Społeczeństwo wznosił pomnik żołnierzom armii Poznań; jej chlubna epopeja jest nieodłączną częścią naszych bojowych tradycji.

W związku z 43 rocznicą napaści Niemiec hitlerowskich na Polskę i wybuchu II wojny światowej w całym kraju odbywają się uroczystości, których hasło przewodnie brzmi: „1 września — światowy dzień pokoju i wyraz solidarności społeczeństwa polskiego

z ruchami społecznymi w krajach Europy i świata na rzecz wygaszenia ognisk wojny, zaprzestania niebezpiecznego wysiłku zbrojeń i trwałego pokoju między narodami”.

Wyrok na współników „bandy czworga”

Sąd ludowy w Szanghaju, po 40-dniowym procesie, skazał na kary więzienia od 14 do 15 lat osiemnoro najaktywniejszych nędrów w tym mieście członków „kontrewolucyjnej grupy Ciang cing”. Na czele listy oskarżonych znajdowało się troje byłych wiceprzewodniczących szanghajskiego Komitetu Rewolucyjnego, których sąd uznał winnymi tego, iż aktywnie uczestniczyli w próbie obalenia ustroju socjalistycznego i dyktatury ludowo-demokratycznej, prowadzili kampanię oszczerstw przeciwko władzom centralnym i lokalnym, współdziałali w uzurpowaniu przez „bandę czworga” władzy w Szanghaju oraz sprokowali przycięciu „faszystowskich metod” fałszywe oskarżenia przeciwko dużej liczbie działaczy, na skutek czego wiele osób poddano brutalnym represjom, powodującym śmierć lub trwałe kalectwo. Sąd uznał też, że oskarżeni ponoszą winę za udział w próbie buntu przeciwko kierownictwu partii i rządu oraz próbie zbrojnego przewrotu w 1976 roku. Te ostatnie próby oskarżeni podjęli na wieść o aresztowaniu „bandy czworga” w Pekinie.

Karkonosze bywają groźne

W strumyku przepływającym w pobliżu Hali Szrenickiej patrol żołnierzy Łużyckiej Brygady Wojsk Ochrony Pogranicza w Karkonoszach zauważył szkielet ludzki i resztki odzieży. Sprawdzenie funkcjonariusze MO stwierdziło, że odnaleziono zaginionego przed prawie trzema laty 9-letniego Jarosława Szalawko. W styczniu 1980 r. chłopiec wraz z matką, przebywał na wypoczynku w Szklarskiej Porębie. Tragikownego dnia uderzył się z nartami na Szrenicę, chcąc zjechać narto-

stradą do dolnej stacji wyciągu. Od tego momentu ślad po nim zaginął. Zaalarmowani o zaginięcie chłopca GOPR-owcy prowadzili kilkuniedniowe poszukiwania, niestety bez rezultatu. Utrudniał je padający wówczas śnieg.

Dramat dziesięcioletniego chłopca niech uzmysłowią wszystkim, że Karkonosze — uważane przez wielu turystów za góry stosunkowo łagodne — kryją wiele niebezpieczeństw i bywają groźne. (PAP)

Za granicą o Polsce Episkopat Polski zaapelował o spokój społeczny i opowiedział się za zgodą narodową

Uwaga prasy światowej w coraz większym stopniu koncentruje się na wydarzeniach w Polsce. Nie brak analiz i rozważań na temat tego, jak rozwinię się dalej sytuacja w naszym kraju. Szczególnie wiele miejsca zachodnie agencje prasowe, a także dzienniki wielu krajów poświęcają przemówieniu, jakie generał Wojciech Jaruzelski wygłosił podczas promocji oficerskiej w Poznaniu.

Agencja France Presse stwierdza, że szef rządu polskiego wystąpił z apelem o spokój, wiązać bezpośrednio zawieszenie stanu wojennego przed końcem br. z zachowaniem spokoju społecznego we wtorek, 31 sierpnia. Korespondent tej agencji podkreśla, że przemówienie było utrzymane w spokojnym tonie i że generał potwierdził gotowość władzy do reaktywowania ruchu związkowego pod pewnymi warunkami i do działania na rzecz zgody narodowej.

Podobnie też Agencja Reutersa wskazuje, że W. Jaruzelski zaapelował o polskiego społeczeństwa, aby nie uczestniczyło w demonstracjach przygotowywanych przez opozycję. Generał — podkreśla agencja — zapowiedział, że pogwałcenie stanu wojennego nie będzie tolerowane. Amerykańska agencja UPI pisze, że na dwa dni przed wspomnianą rocznicą szef rządu polskiego raz jeszcze przestrzegł, że władze użyją wszystkich przyśługujących im uprawnień do zachowania spokoju. Wystąpienie generała było zdaniem agencji umiarkowane w tonie. Brytyjska rozgłośnia BBC przytacza stwierdzenie gen. Jaruzelskiego, że celem władz wojskowych jest nadal odwołanie stanu wojennego przed upływem bieżącego roku, ale to — jak podkreślił — zależy nie tyle od władz, ile od sytuacji, jaką samo społeczeństwo stworzy. Stan wojenny może niektórym ludziom się podobać, albo nie, ale jest nadal prawomocny i musi być przestrzegany. Nikt nie będzie tolerował naruszenia stanu wojennego.

Agencja TASS zamieściła obszernie omówienie przemówienia W. Jaruzelskiego na promocji oficerskiej. Akcentuje ona te fragmenty przemówienia, w których szef rządu polskiego wskazał, że naszem krajowi potrzebny jest przede wszystkim spokój, tak, aby można było przelać kryzys.

Wiele miejsca zachodnie agencje prasowe poświęcają też listowi biskupów polskich odczytanemu w niedzielę w polskich kościołach. Reuter i UPI zwracają uwagę, że biskupi zaapelowali o spokój we wtorek, 31 sierpnia i że opowiedzieli się za dialogiem i zgodą narodową. Amerykańska agencja AP

stwierdza, że przestrzegając przed rozlewem krwi, polski Episkopat zaapelował o spokój społeczny w Polsce. Zdaniem UPI, Kościół uważa, że Polacy powinni odrzucić przemoc i uniknąć ewentualnego rozlewu krwi. Telewizja amerykańska nawiązała do wcześniejszego kazania, jakie prymas Polski, Józef Glemp wygłosił na Jasnej Górze i w którym wzywał do spokoju i umiarkowania, a równocześnie postulował podjęcie dialogu między zróżnicowanymi odłamami polskiego narodu.

Zachodniobermberski dziennik „Die Wahrheit” pisze o nowych intrzygach przeciwko Polsce ze strony zagranicznych ośrodków dywersyjnych i ugrupowań działających w podziemiu. Podczas gdy życie społeczne w Polsce normalizuje się, ośrodki te wzmagają swe wysiłki zmierzające do siania niepokój i pograżenia kraju znów w chaosie. (PAP)

Pogrzeb A. German

Liczni mieszkańcy stolicy towarzyszyli 30 bm. Annie German w jej ostatniej drodze. Na cmentarzu ewangelicko-reformowanym w Warszawie tłumnie zgromadził się ci, którzy pragnęli pożegnać artystkę. Obok najbliższej rodziny, przybyli wieloświatowi przyjaciele z Polski i ZSRR, kraju w którym jej kunszt był również powszechnie podziwiany i gdzie miała miliony sympatyków.

W imieniu ZASP w serdecznych słowach przemówił Zenon Wiktorczyk. (PAP)

Wykrycie radiostacji „Solidarność”

30 bm. w Warszawie, w rejonie ulicy Odyńca, Służba Bezpieczeństwa Komendy Stożecznej MO, zlokalizowała i przejęła urządzenie techniczne, służące do nadawania audycji tzw. „Solidarność”.

Również tego samego dnia w Zabrzu, katowicka Służba Bezpieczeństwa zlikwidowała podobne urządzenie miejscowego radia „Solidarność”, zamontowane na dachu nowo wznieszonego budynku. Za pomocą obydwu radiostacji zamierzano emitować zarejestrowane na taśmie magnetofonowej audycje, nawołujące do udziału w nielegalnych manifestacjach w dniu 31 sierpnia br. (PAP)

Obradują reprezentanci 40 mln członków KP Chin

Delegaci na rozpoczynający się 1 września XII Zjazd KPCh zebrał się w niedzielę na sesji przygotowawczej. Dokonał oni wyboru 250-osobowego prezydium zjazdu i jego 35-osobowego stałego komitetu oraz zaaprobował porządek dalszych obrad. Zawiera on 4 punkty: przedyskutowanie i zaaprobowanie sprawozdania KC, przedstawionego przez przewodniczącą Hu Jao-pang, przedyskutowanie i zaaprobowanie nowego statutu partii oraz sprawozdania Centralnej Komisji Kontroli Partyniej, a także wybór nowych władz. Delegaci mają wybrać nowy Komitet Centralny, jak również skład nowo utworzonego organu, skupiającego w rewolucyjnej chińskiej — Centralnego Komitetu Doradczego, a także członków Centralnej Komisji Kontroli. Na sekretarza generalnego zjazdu wybrano członka stałego komitetu Blura Politycznego, premiera Czoa Cjan-

1600 delegatów, reprezentujących — jak podaje komisja mandatowa — 39.637.612 członków KPCh. Zgodnie z przyjętą przez partię chińską od wielu lat praktyką, na zjazd nie zaproszono żadnych gości zagranicznych.

Działacz NZS ujawnił się

29 bm. do Komendy Wojewódzkiej MO w Lublinie zgłosił się, ukrywający się od 13 grudnia ub. r. Tomasz Mielkiewicz, lat 23, student III roku Wydziału Nauk Społecznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, członek zarządu NZS KUL. Po przeprowadzonej rozmowie został on zwolniony. (PAP)

Zeznają świadkowie działalności nielegalnego związku zbrojnego

W procesie członków nielegalnego związku zbrojnego z Grodziska Mazowieckiego trwają przesłuchania świadków 30 bm. zeznawał dwaj wojskowi, którym w lutym br. odebrano broń. Świadkowie tych wydarzeń oraz kilku mieszkańców Grodziska i okolic, z którymi mieli kontakt członkowie organizacji.

Pierwszy z wojskowych — chor. Stanisław P. stwierdził, że 3 lutego br. wieczorem w Grodzisku Maz. napadło go dwóch młodych mężczyzn, którzy zadali mu trzy ciosy w głowę jakimś tępym narzędziem i odebrali pas z bronią. Chor. Marianowski M. odebrano broń 18 lutego w autobusie linii 187 w Warszawie. Świadek rozpoznał jednego z napastników — T. Lupańską, który owe go dnia przystawił mu pistolet do piersi i zażądał „w imieniu Polski podziemnej” oddania broni. W tym czasie R. Chechacz odpiął kaburę i wyjął z niej pistolet chorążego wraz z dwoma magazynkami amunicji. Takie przebieg wydarzeń w zasadzie potwierdzili inni świadkowie jadący tym autobusem. Napastników okre-

lano jako „zdecydowanych na wszystko”. Dalszy ciąg procesu 1 września. (PAP)

Ujawnienia w Szczecinie

Do Komendy Wojewódzkiej MO w Szczecinie zgłosiła się Maria Chmielewska — wiceprzewodnicząca komisji zakładowej NSZZ „Solidarność” Szczecińskiej Stocznicy im. Adolfa Warskiego oraz Andrzej Kotula — student IV roku WSP w Szczecinie, członek Krajowej Komisji Koordynacyjnej NZS. Oboje ukrywali się od 13 grudnia ub. roku. Po przeprowadzonych rozmowach oboje zostali zwolnieni. (PAP)

LUDZIE I PROBLEMY • LUDZIE I PROBLEMY

NA INNYCH ŁAMACH

Kilka tygodni temu węgierski ekonomista prof. József Bognar w wywiadzie dla „Polityki” powiedział, że polska gospodarka nie zostanie gwałtownie zreformowana, to nie pomoże jej nawet prezent w postaci 10 mld dolarów. Po prostu nie zwrócą się one i przepadną. Ten pogląd dzieli wielu polskich teoretyków ekonomistów i praktyków gospodarczych, a wszyscy zgodni są, że bez realnej reformy nie ma mowy o „wyjściu na prostą”. No, powiedzmy, nie wszyscy, albowiem, tu i ówdzie, mniej lub bardziej głośno, odzywają się głosy wątpliwych sceptyków a nawet zdecydowanych przeciwników radykalnych zmian w sferze gospodarki.

Tomasz Jeziorański w **ZYCIU GOSPODARCZYM** (nr 31) postanowił „rozszyfrować nasze ufo — utajony front odnowy” i podjął próbę sklasyfikowania w grupach różnych odłamów. „Grupa pierwsza, stosunkowo najlepiej rozpoznana tworzą dyrektywiści (etykieta zastępcza). Nie interesuje ich wydolność tego czy tamtego systemu, lecz jedynie własna w nim rola (...). Dyrektywiści rekrutują się bowiem z różnych sfer i różnych drabin starego aparatu władzy. Prawdziwa reforma uszczupla ich władzę możliwości, wygodne w użyciu narzędzia rządzenia zastępują nowymi — trudnymi i wymagającymi znajomości rzeczy, a nie tylko numerów telefonów.”

Drugą grupę stanowią koniunkturaliści. „Ich stosunek do reformy jest zmienny i uwarunkowany słynną maksymą, że „punkt widzenia określa punkt siedzenia”.

Wpierw popierali reformę, ale wobec trudności na jakie ona napotyka zmienili „punkt widzenia” i „klaszczą nowym przedmiotem”.

Następni to idealisci. Akceptują reformę, ale nie dostrzegają jej mechanizmów i chcą szybkie efekty. To oni podgrzewają reformę atakując system cen czym kokietują społeczeństwo.

W czwartej grupie znajdujemy ugodowców przekonanych do reformy, ale „Przytacza ich wiara, że kompromisowość zawsze jest postawą konstruktywną. Nawet wtedy, gdy przedmiotem przetargu są obiektywne prawa ekonomiczne.”

Te klasyfikacje zamykają konserwatyści, których zdaniem „stary system, choć niedoskonały (...) jest w sumie lepszy niż nowy. (...) Ich działalność nie jest widowiskowa, ale niezwykle skuteczna.”

Co gorsza, „grupa powoli rośnie w sile, gdyż dołączają do niej ci, którzy wprawdzie jeszcze wiary w stary system nie odzyskali, ale już zdążyli stracić w nowy”.

Znawcy polskiej powojennej historii twierdzą, iż wszystkie nasze próby reformowania gospodarki, solidne w pierwotnych swych założeniach załamwały się na skutek konunkturalstwa, braku konsekwencji i zwykłej cierpliwości. Bo reforma wymaga czasu. O tej cierpliwości mówił też wicepremier Obodowski w ub. sobotę, w inauguracyjnej audycji telewizyjnej „Pytania i odpowiedzi”.

A dobrą przestroga przed tym powrotem powinna być np. pamięć o źle użytkowanych miliardowych kredytach. To jednak nie owe kredyty — same w sobie — doprowadziły nas do krachu.

Zygmunt Szeliga w dodatku eksportowo- importowym „POLITYKI” (nr 7) po zadaniu pytania „Co się stało z tymi miliardami?” stwierdza, iż jedyną przyczyną złych efektów była „niska sprawność gospodarki polskiej, wady jej mechanizmu, a więc słabości wewnętrzne”. Mało tego, „w porównaniu z innymi państwami, rozmiar oraz struktura zakupów nie były wysokie (...)”.

Szeliga podraża tu więc uproszczone, obiegowe poglądy, albowiem prawda jest bardziej złożona. A zatem co się stało z tymi miliardami? Autor odpowiedź rozkłada na kilka składników. Stwierdza, iż rzeczywistość „istnieje pewien, wąski margines decyzji importowych i kredytowych (...) bezsensownych” i że „Stosunkowo większy był margines decyzji nieprzemysłowych (np. licencja na autobus „Berliet”). Natomiast największą stratę przyniosła nam nieprawidłowość „procesów inwestycyjnych i gospodarczych” (nieodtrzymanie terminów budowy, niska jakość, rozrzutność itd.).

Jednakże „główna część kredytów (a w istocie całego importu) z Zachodu weszła do naszego organizmu gospodarczego i stała się istotnym czynnikiem rozwoju gospodarki, wzrostu dochodu narodowego, poprawy stopy życiowej i aktywizacji eksportu. Dzieliliśmy się tymi przytoczonymi kryzysami i wielkimi trudnościami, spadkiem stopy życiowej itd. Jednakże jest faktem bezspornym, że w latach siedemdziesiątych potencjał produkcyjny gospodarki narodowej podwoił się, że w najlepszym dotychczas dla gospodarki 1978 r. dochód narodowy wytworzony był o przeszło 30 proc. większy niż w 1970 r., a produkcja czysta przemysłu — przeszło dwa razy wyższa, że przeciętna płaca realna w 1980 r. przekroczyła poziom 1970 r. o 55 proc.”

Inny mit jaki się pielegnował, to chwyliliwa teza propagandowa jakoby „polityka kredytowa i importowa „robili” w latach siedemdziesiątych wąską grupę ludzi z ówczesnego kierownictwa. Fascynacja otwarciem na Zachód była udziałem setek tysięcy ludzi, szczególnie w przemyśle, i to nie tylko dyrektorów i kierowników, ale także majstrów, brygadzystów i szeregowych pracowników (...)”.

Szeliga uważa, iż niezależnie od niewłaściwej polityki importowej i kredytowej lat siedemdziesiątych pozostał trwały dorobek ok. 15 mld dolarów „w formie obiektów przemysłowych, wyposażenia fabryk, technologii itd.” Np. przemysł motoryzacyjny „stał się (...) poważną gałęzią gospodarki i zyskał trwałą pozycję w eksporcie na Zachód”.

I jeszcze jedna liczba. Okazuje się, że „ok. 15 miliardów dolarów konsumowaliśmy w postaci importowanych towarów żywnościowych, odzieży, sprzętu domowego, samochodów i benzyny do nich”.

Artykuł Szeligi wywołuje pewien dyskusję ze względu na szereg dyskusyjnych tez, a zwłaszcza minimalizowanie strat jakie ponieśliśmy nie instalując np. wielu urządzeń łączących do dziś w skryżowaniach i nie kończąc części inwestycji. Zaletą jego argumentacji jest natomiast odważne przeciwstawienie się uproszczonemu, czysto prymitywnemu opiniiom. Rzecz tutaj w tym, aby zmrozić częstokroć potencjał uruchomić. To można zaś zrobić w warunkach reformy, która wyzwołała przedsięwzięcia i inwestycje w naszej gospodarce.

Nie chodzi tu oczywiście o przedsiębiorczość taką jaką wykazywał Roman Urbaniak. Przypomnijmy, R. Urbaniak, człowiek o pogmatwanej przeszłości, jednocześnie cieszący się renomą rzeczoznawca k. i. i szlachetnych (gemmolog), a także obdarzony zaufaniem kilku prominentów, 18 lutego 1981 r. schwytyany został na granicy NRD i RFN podczas próby przemycenia przedmiotów (m. in. brylantów, złotego medalionu z XVII w. i zabytkowego zegara kominkowego), ogólnej wartości 1800 tys. zł. Na dużą skalę zajmował się też skupem dolarów.

Sprawa Urbaniaka, głośna w ub. roku jako tzw. brylantowa afera, znajduje swój epilog w sądzie. Obszernie pisze o R. Urbaniaku w „Przeglądzie Tygodniowym” (nr 22) Edmund Żurek.

„Wspólnicy Urbaniaka przyznają się do winy. Urbaniak zaprzecza wszystkim zarzutom.”

Zapewnia, że jego działalność — jublery, gemmolog, rzeczoznawca-biegłego sądowego — przynosiła krajowi duże korzyści. Może naprawdę w to wierzyć? Przecież utwierdził go w tym dziennikarz z Wrocławia: Józef M. i Adam K. (szwagier) publikując reklamarskie teksty Rozzuchwałili dygnitarze partyjni i rządowi. Wystarczył jeden telefon Urbaniaka i... audyencja zapewniona”.

Pojawił się po długiej przerwie Andrzej Miecisko. Miłośników jego talentu odsyłam do najnowszego numeru „SZPILEK”. **T-o**

JEST PROGRAM MIESZKANIOWY, ALE...

Z coraz większą natarczywością zadają to pytanie przedstawiciele przedsiębiorstw budowlanych, a ostatnio także małych spółdzielni mieszkaniowych oraz wszyscy ci, którzy do mieszkania zdecydowali się dojsz o własnych siłach. Brak materiałów jest jedną z zasadniczych przyczyn, iż w ciągu siedmiu miesięcy br. udało się wykonać ledwo 64,5 tys. z 200 tys. zaplanowanych na ten rok mieszkań.

Jest więc źle, tym gorzej, że ciągle nie wiadomo, ile materiałów nam potrzeba, mimo że powstał wreszcie program rozwoju przemysłu materiałów budowlanych sporządzony przez resort budownictwa.

Co zawiera ten dokument i czy można z nim wiązać nadzieje na poprawę sytuacji? Mówiąc najogólniej prezentuje on stan bazy wytwórczej jaką dysponujemy obecnie oraz określa, co należy zrobić, aby materiałów było znacznie więcej. A zrobić trzeba bardzo dużo. Względnie dobra sytuację mamy jedynie w przemyśle cementowym. 23 cementownie mogą wyprodukować 22,6 mln ton cementu rocznie. Mieszkańców zużywa dotychczas rocznie niespełna jedną trzecią tej ilości. A warto dodać, że będzie się przecież odchodzić od najbardziej cementochłonnej produkcji — wielkiej płyty.

W innych dziedzinach niestety jest gorzej również dlatego, że budownictwo mieszkaniowe stoi wobec konieczności głębokich zmian strukturalnych odnoszących się zwłaszcza do technologii. Jednocześnie czyni się wszystko, aby ożywić budownictwo indywidualne, powstają też małe spółdzielnie, do tych zmian potrzeba też dostosować podaż materiałów.

z czego BUDOWAĆ?

Dotychczas niemal wszystkie domy montowało się z wielkiej płyty. Do budowy małych domów jest ona zupełnie nieprzydatna. Materiałem poszukiwanym staje się natomiast gazobeton i cegła. Na szczęście surowców potrzebnych do wyrobu tych materiałów jest pod dostatkiem. Produkcje można więc znacznie rozwinąć bez specjalnych nakładów. Przewiduje się m. in. modernizację 50 cegielni i zakończenie rozbudowy 3 dużych cegielni do 1985 r. Po tym terminie zbudowanych zostanie 12 nowych zakładów. Zupełnie inaczej należy też rozwiązać problem materiałów na pokrycie dachów.

W programie materiałowym resortu budownictwa duży nacisk kładzie się na ocieplenie domów. Znacznie ma wzrosnąć m. in. produkcja wyrobów izolacyjnych, których obecna podaż, jest aż trzykrotnie mniejsza do potrzeb. Oprócz budowanych 2 wytwórni wełny mineralnej w Małkini i Zielonej Górze, przewiduje się wzniesienie jeszcze 6 następnych.

Nie sposób omówić całego programu. Jest on bardzo obszerny i szczegółowy

Z dokładnego przejrzenia poszczególnych rozdziałów tego dokumentu wynika jednak, że jego autorzy skoncentrowali się na produkcji materiałów wytwarzanych w resorcie budownictwa i poza nim, ale służących wyłącznie budownictwu. Niemal zupełnie natomiast pominięto te, których budownictwo jest jednym z wielu odbiorców. Chodzi tu np. o silniki elektryczne, kable, pompy, farby, lakiery.

Program resortu budownictwa budzi mieszane uczucia również z innych powodów. Ciągłe nie daje on jasnej odpowiedzi ile, jakich wyrobów trzeba wyprodukować, aby każdego roku można było bez trudu zbudować to, co zostało wyznaczone na poszczególne lata realizacji programu budownictwa mieszkaniowego.

Na koniec kwestia podstawowa — sposób realizacji opracowanego przez resort budownictwa programu. Tu także wiele niewiadomych. Chciałoby ta: kto wyasygnuje pieniądze na inwestycje związane z jego realizacją? Kto podejmie się wykonania? Dotychczas sprawa była prosta. Resort uzasadniał konieczność budowy tego, czy innego obiektu, Komisja Planowania akceptowała projekt zamierzenia, bank dawał pieniądze i robotę zlecało się odpowiedniej firmie. Teraz decyzje o rozbudowie, unowocześnianiu produkcji tego, czy innego wyrobu podejmuje samodzielnie, samofinansujące przedsiębiorstwo. Jak na razie nie ma żadnych mechanizmów ekonomicznych zachęcających poszczególnych producentów do angażowania się w inwestycje potrzebne całemu budownictwu. A bez materiałów nie będzie mieszkań.

M. BOGDANOWICZ

DLACZEGO SPADA WYDAJNOŚĆ?

Od stycznia do lipca br. statystyczny pracownik zatrudniony w ujęciu ogólnym gospodarce przepracował o kilkanaście godzin więcej niż w takim samym okresie minionego roku, a wytworzył — mniej, pobierając przy tym znacznie zwiększoną płacę... Wydajność pracy w przemyśle była niższa o 1,8 proc. w tym czasie, w porównaniu do analogicznego okresu z ub. roku. I jest to właśnie najbardziej niepokojące zjawisko, ponieważ powoduje nieuchronne konsekwencje natury konsumpcyjnej.

Czwarty już rok spada produkcja i społeczna wydajność. Prawda, jest to ruch coraz wolniejszy, ciągle jednak w dół. Wyjątkiem był lipiec br. Osiągła obecnie wydajność, czyli wielkość dóbr wytworzonych w przeliczeniu na jednego zatrudnionego, osiąga ok. 2/3 tej — niewysokiej przecież — z roku 1978.

Choć w potocznej świadomości nadal tkwi jeszcze iluzja monetarna (wszystko byłoby w porządku, gdyby człowiek miał pieniądze), ten właśnie krach wydajnościowy przesadza o braku dóbr i usług o konieczności zmniejszenia spożycia. Drukowanie pieniędzy to tylko samookrzyżowanie się, zasłona dymna. Zwiększenie dopływu gotówki powoduje albo natychmiastowy wyciek wszelkich towarów — i odpowiednio wysokie ceny na czarnym rynku — albo przy regulacji — potrzebie rozdzielania wszystkiego — i również wzrost roli czarnego rynku.

Nie ma odstępstwa od tej reguły. Inne rozwiązania niż stworzenie powszechnego zainteresowania wzrostem wydajności i produkcji są złudzeniem

Pieniądzy więcej niż PRACY

I nieporozumieniem. Tzw. osłona socjalna, czyli dodawanie ludziom pieniędzy — bez żadnego związku z pracą — aby zwiększyć ich szanse dostępu do dóbr i usług, nie zwiększa przecież podaży tych ostatnich, a znakomicie niszczy resztki związku między pracą a płacą, wydajnością a konsumpcją, zatem gotowością do wydajniejszej pracy.

Nasz kryzys, o czym nie każdy chce pamiętać, gruntownie się różni od wszelkich poprzednich. Tamte polegały na nadmiernej produkcji przy braku popytu — i pieniądzu. Ograniczenie produkcji — przejście — było czynnikiem powrotu do normalności, bo w ekonomice kapitalistycznej darmowe rozdawanie pieniędzy raczej nie wchodzi w rachubę. Natomiast w naszym kryzysie przyczyną pierwotną jest spadek produkcji i wydajności. Bezrobocie jako regulator spożycia i popytu nie może wystąpić ze względów ustrojowych.

Powodem spadku produkcji była też nieumiejętność zorganizowania przemysłu eksportowego, co wywołało utratę możliwości zakupu dóbr na rynku dolarowym i ogromne zadłużenie, utrudniające jakkolwiek ruch. Wszelkie próby — tworzenie „klubów eksporterów”, branż wyselekcjonowanych itp. — zawiody wobec bezwładności wykonawców, niesmiałości i niekonsekwencji centrali, no i ogromnego napływu na rynek wewnętrznego. Ponadto opinia publiczna — mimo wieloletniego przekonywania — zawsze uważała eksport za postępowanie podejrzane, mając w pamięci wyłącznie transakcje nieudane.

Gdyby rozpatrywać nasz kryzys jako konstrukcję logiczną, wówczas widzielibyśmy normalny i skuteczny byłoby dostosowanie wielkości spożycia do tak okrojonej produkcji za pomocą cen, do zmniejszonej wydajności poprzez zmniejszenie płacy. Nie było to jednak możliwe — jako czynność świadoma, zadekretowana — ani ze względów humanitarnych, ani politycznych.

Jednakże wyraźnie i wielokrotnie przekroczona została granica dopuszczalnej ingerencji państwa i interwencji powodowanej względami socjalnymi. Dodatki i podwyżki — w dużej części wymuszone rekompensaty — obalili system płac, który nigdy nie był konstrukcją sprawna, zniósł dopiót na rzecz wydajności. Przy tym rzeczywisty deficyt materiałów stał się znakomitą, powszechną usprawiedliwieniem dla utrzymania zatrudnienia nieraz dwukrotnie przekraczającego potrzeby. Porządek jeśli można użyć tego słowa, powraca w sposób zwiolowy. Rynkowy żywioł dostosowuje w końcu z grubszą popyt do podaży, pochłania nadmiar pieniędzy w wyniku szoku cen na straganach i u paskarzy, a regulacja zapobiega dusterzeniu sklepów. Osiąganie rachunkowej równowagi nie zmieniło jednak istoty zjawiska — dochód realny przeciętnej polskiej rodziny obniżył się w minionym półroczu o 1/4. Wynika to ze spadku produkcji i wydajności. A wszystkie dodatki i rekompensaty to tylko próby, by to zubożenie dokonywane było mniej więcej równo.

Nasza stopa życiowa została więc zredukowana do poziomu wydajności, bo tak działa nieubłagana ekonomia. Automat, i dział się tak będzie dopóki, dopóki w reformie nie ruszy i nie rozkręci się mechanizm pobudzania wydajności i to nie „w ogóle”, ale wobec konkretnego pracownika i podstawowej grupy wytwórców, a jednocześnie nie doprowadzi do odbudowy zaopatrzenia i łączności kooperacyjnej. Ekonomiczny przyswój wydajności plus zaopatrzenie — to niezbędna formuła wyjścia z kryzysu w sferze gospodarki.

J. WOLSKI

Udane wakacje dzieci i młodzieży

Kończy się wakacje. Do miast wracają ostatnie kolonijne poeci.

Wysiadają z nich dzieci zdrowe i opalone. Wypoczęli dobrze, z nowym zapasem sił zabiorą się do nauki i czeka je bowiem nowy rok szkolny.

Tegoroczne wakacje były udane. Przeciętnie się 60 tego w dużym stopniu pogoda, która tym razem dopisała wszystkim i wszędzie. Niezła była też organizacja wypoczynku. Wiekowo w nią wiele starań i wysiłków. Zaopatrzenie obozów i kolonii, mimo początkowych obaw

było na ogół dobre. Apetyty dopisywały.

Za wcześniej jeszcze na podsumowanie, na to trzeba trochę czasu. Wydaje się jednak, że także pod względem liczbowym, tegoroczny wypoczynek dzieci wypadł pomyślnie. Zakładano, iż z wypoczynku wakacyjnego skorzysta łącznie 2,6 mln dzieci, w tym 1,5 mln wędrownie na kolonie i obozy.

W tym roku, jak wiadomo, wydatnie wzrosły opłaty za wyjazdy wypoczynkowe, a także za półkolonie w miastach. Te ostatnie, mimo szerokości ich przygotowania, były

mniej popularne i nie wszystkie możliwości zostały wykorzystane.

Na kolonie jednak dzieci wyjeżdżały licznie. Duża w tym zasługa zakładów pracy, które przetrwały w tym czasie, a także dzięki czemu rodzice ponieśli z tego tytułu znacznie mniejsze koszty.

Znaczna też była liczba kolonii zdrowotnych, z których skorzystały dzieci o słabszym zdrowiu, słabiej rozwinięte fizycznie, z różnymi dolegliwościami, czy wadami. Kolonie prowadzone pod nadzorem

resortu medycznego, dobrze służyły tej grupie dzieci. Pokażna ich liczba była zorganizowana przez TPD.

Warto też przy okazji wspomnieć o nader energicznym działaniu „Banków wólnych miejsc”, które służyły pośrednictwem w tej materii. W Łodzi np. z pomocą takiej placówki skorzystało około 50 różnorodnych instytucji, organizujących wypocznik dzieciom. Należą do nich: dziele, że tylko nieznaczna liczba miejsc na koloniach i obozach nie została wykorzystana. (PAP)

Jak motocykl przemienił się w skuter

Pierwszy motocykl skonstruowany został w 1885 r. przez niemieckiego inżyniera G. Daimlera. Został nazwany przez konstruktora „maszyną do jazdy wierzchem”. Od tej pory konstrukcja przystawiającej większość motocykli przewidywała „właśnie jazdę na siodełku z oparciem stóp na stopniach.” Jednakże wynalazcy dążyli do skonstruowania takiej odmiany motocykla w którym nogi kierowcy opierałyby się na podłodze a nie na odnóżkach. Funkcje ramy w tym przypadku mogła wypełnić niska belka, łącząca koła. W jednej z pierwszych konstrukcji takich maszyn (można je nazwać przodkami dzisiejszego skuteru) nie było siedzenia kierowcy, ale także kierownica była wykonana jak w samochodzie. Powstała ona w 1903 roku. W ślad za nią podobnie została skonstruowana we Francji w 1905 r., a następnie w USA zwana „Autoped”.

Koła z obręczami małej średnicy, głębokie posiadzenie kierowcy zabezpieczyły w „Autopedach” niski środek ciężkości i dobrą

sterowność. Kierowca opierał się nogami o podłogę, która od dołu zabezpieczała go od kamieni, pyłu, wody. Maszyna jeszcze nie posiadała szerokiej przedniej osłony jak u dzisiejszych skuterów. Napędzające było przednie koło wychylające w przód lub do tyłu kołumne kierownicy, kierowca włączał sprzęgło lub hamulec. Niezwykłej konstrukcji i zewnętrznego wyglądu stworzył temu skuterowi opinie techniczne curiousum. Tym niemniej w latach 20-tych i 30-tych fabryki DKW (Niemcy), Monet et Goyon (Francja), Norman (W. Brytania) i inne wypuszczały niewielkie partie maszyn, przypominających dzisiejsze skuter.

Zalety skuteru znalazły zrozumienie po drugiej wojnie światowej. Trzy duże włoskie firmy budowy maszyn przechodzą na produkcję pokojową, postanowiły rozpocząć masową produkcję lekkich motocykli, które cieszyły się popularnością. Inżynier fabryki samolotów A. d'Ascanio, biorąc za punkt wyjścia konstrukcję składanego motocykla, która wcho-

dziła w wyposażenie w latach wojny nazwał „Wespa”, zwarty silnik 198 cm sześć, 3,2 KM), 8-calowe koła ze wspaniałym wzmocnieniem. W 1946 r. rozpoczęto masową produkcję takich maszyn, a w 1948 roku za produkcję skuterów wzięły się także firmy Innocenti i ISO.

Pojawienie się skuterów nie tylko silnie wzbudziło na rozwój motocykli ale spowodowało też narodziło się malarzabarytowych motocykli — motocykły, które stały się bardzo popularne.

Szczyt rozwoju skuterów przypada na lata 1952-1954. Dobre zarekomendowały siebie jako maszyny łatwe do prowadzenia, wygodne szczególnie w miastach w strefie ciepłego klimatu.

Dzisiaj znowu zarysowuje się wzrost zainteresowania skuterami, w szczególności o klasie 50 cm sześć. Produkuje je fabryki Włoch, Japonii, Hiszpanii, Brazylii, ZSRR, Austrii, Indii.

Wkrótce przebudowa trasy E-12 Łódź - Strzyków

(INFORMACJA WŁASNA)

Dalekość plany zakładają budowę dwujezdniowej trasy Poznań-Warszawa, z którą Łódź zostanie skomunikowana za pośrednictwem drogi E-12 w Strzykowie. Jest to oczywiście sprawa dalekiej przyszłości, niemniej już teraz Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Łodzi myśli o zapewnieniu zmotoryzowanym właścicielom warunków dojazdu do arterii poznańsko-warszawskiej.

Podjęto więc decyzję, by rozpocząć modernizację istniejącej trasy Łódź-Strzyków tak, aby w momencie rozpoczęcia jej realizacji mogła ona być już w pełni przygotowana do pełnienia roli jednej z dwóch jezdni łączących nasze miasto z wozem strzykowskim. Jest już pełna dokumentacja techniczno-kosztorysowa i być może jeszcze w tym roku - w niewielkim jak na razie zakresie - rozpocznie się przebudowa tej drogi. Już w tej chwili prowadzone są prace przy poszerzeniu niektórych mostów, by następnie rozpocząć roboty związane z przebudową konstrukcji podbudowy jezdni. Całość prac przewidziano na trzy lata.

Z powodów oczywistych (brak odpowiednich funduszy) w zasadzie nie kontynuuje się prac na dwujezdniowej trasie wiodącej z Łodzi w kierunku Piotrkowa. Ponieważ jednak roboty na odcinku Tuszyn-Kruszów były tu tak zaawansowane, że niegospodarnie byłoby ich nie dokończyć, w lipcu - w ra-

mach prac zabezpieczających - oddano na tej trasie dwujezdniową 3-km odcinek z Tuszyna do Kruszwia. Nie ma jednak żadnych widoków, by w przyszłym roku na tej arterii zrobiono cokolwiek więcej.

Nadal nie rozwiązana jest sprawa modernizacji drogi Łódź-Brzeziny-Rawa Mazowiecka. To, co należało do Łódzkiej DODP, zrobiono: do miejscowości Lipiny arteria ta została przebudowana. Na tym jednak możliwości Łódzkiej kończą się, bo dalszy odcinek tej drogi leży już w rejonie warszawskiej DODP. Ta natomiast nie kwapi się z rozpoczęciem prac. Jak się dowiadujemy, przygotowuje się tam dokumentację i kosztorys modernizacji tej arterii, ale jak na razie tylko do Brzeziny, co jednak problemu nie zatłumia. A przecież blizko to najlepsza droga łącząca Łódź z Warszawą. Problemem tym zainteresowano co prawda wszelkie możliwe władze, ale wszystkie kończą się na obietnicach.

Z innych prac prowadzonych na terenie woj. łódzkiego łódzkiego przez DODP, należy odnotować uporządkowanie nawierzchni drogi z Szatnia do Aleksandrowa i przez Aleksandrow, a także modernizację trasy Głowno-Biaława; do skrócenia pozostały jeszcze tylko prace kosmetyczne. Natomiast z powodów czysto formalnych, czyli przedłużającego się oczekiwaniami na decyzje ministerialne, nie można jeszcze rozpocząć prac związanych z modernizacją drogi Aleksandrow-Konstantynów.

Dziś Radio

WTOREK, 31 SIERPNIŃ
PROGRAM I

8.00 Łączę z radiem. 11.35 Komunikat Instytutu Łączności. 12.05 Z kraju i ze świata. 12.40 Prognoza pogody dla rybaków. 12.42 Chwilka muzyki. 12.48 Rolniczy kwadrans. 13.00 Komunikaty oraz wiad. 13.10 Tu radio kierołców. 13.20 Muzyczne wycieczki. 13.30 Twórcy piosenki żołnierskiej. 13.55 Studia Relaksu. 14.00 Wiad. 14.05 Propozycje do Listy Przebojów. 14.50 Radłowe debiuty

Nowa piekarnia w Belchatowie

Belchatów szczególnie dotkliwie odczuwał kłopoty z zaopatrzeniem w pieczywo. Dziennie sprzedaje się w tamtejszych sklepach 9-11 ton chleba, z czego połowa trzeba było sprowadzać z 8 innych miejscowości woj. łódzkiego.

Wczoraj oddano w Belchatowie do użytku pierwszą część nowej piekarni. Trwa rozruch technologiczny z tzw. ciągów chlebowych, które dostarczają już 5,5 tony bochenków chleba dziennie. Po osiągnięciu pełnej zdolności produkcyjnej, skompletowaniu żagli, wydajność zakładu wzrośnie do 18 tony bochenków chleba wylekanych w ciągu 2 zmian.

Na ostatni kwartał br. zaplanowano zakończenie drugiego etapu inwestycji - ciastkarni - która będzie wylekać tony pieczywa cukierniczno-dziennego.

KRONIKA WYPADKÓW

Godz. 10.30 w Złotym na skrzyżowaniu ul. 17 Stycznia i 1 Maja motocyklista Henryk G. potrącił Arlette M., która doznała ogólnych potężeń.

Godz. 11.30. Na ul. Rzgowskiej 35 kierowca wózka inwalidzkiego Jan C. będący w stanie nietrzeźwym uderzył w tramwaj. Straty około 5 tys. zł.

Godz. 14.30. Na ul. Wschodniej w kierunku "Srebrny" Władimir R. potrącił Mirosława J. (lat 15), który przebiegał ulicę w niedozwolonym miejscu. Chłopiec doznał ogólnych potężeń ciała.

KOMUNIKAT

Świadkowie wypadku, który wydarzył się w dniu wczorajszym na ul. Modrzewskiego przy ogródkach działkowych, około godz. 18.35 oraz kierowca "Srebrny", który uderzył się w poślizg z Fiatem 1200n - sprawca potrącenia kobiety prosi się o złozenie się do WRD MO, ul. Wł. Bytomskiej 60, tel. 715-88 (s. w.)

poetyckie - Lech Marek, Jakób, 18.00 Wiad. 18.10 Studio Młodych. 18.20 Wiad. 18.30 Muzyka i aktualności. 18.40 Polskie pieśni i melodie. 17.00 Dziennik i komunikaty. 17.10 Dzień w Polsce - felieton. 17.15 Koncert dnia - Wspomnij mnie. 18.00 Wiad. 18.05 Czas refleksji. 18.10 Muzyka polska w nagraniach W. Landowskiej. 18.20 Dziennik wieczorny. 18.30 Z naszej fonoteki. 20.00 Wiad. 20.05 Kabełkospop dnia. 20.30 Transmisja międzyzawodowego meczu piłkarskiego. Francja - Polska z Paryża. 21.15 Komunikaty. 21.22-21.30 Wiad. (w przerwie meczu). 21.30 c.d. transmisji z meczu. 22.20 Radiowy Tygodnik Kulturalny. 22.50 Splewna I. Trojanowska. 23.00 Dziennik reporterów i wiad. sport. 23.40 Jazdowa dobranoćka.

PROGRAM II

9.30 Wiad. 9.35 Wesołe lato przed-szkolaków - Mikado zostaje z nami! - opowiad. 10.00 Teatr Trzech Pokoleń „Marjorie” - słuch. 10.25 Soliści i kameraliści. 11.00 Zaplanie w pamięci „Dzień pierwszy, niezapomniany”. 11.25 Chwilka muzyki. 11.30 Wiad. 11.35 Komentarz zagrani-kończy. 11.40 Polskie pieśni historyczne. 11.55 Komunikat Instytutu Łączności. 12.05 Od A do Z polskiej piosenki. 12.30 Ze świata nauki. 12.48 Sprawy rodzinne. 13.00 Wielec wykonawcy małych form. 13.25 Informacja o programie. 13.30 Wiad. 13.35 Ze wsł i o wsł. 13.50 Więcej lepiej, nowocześnie! 14.00 Album o perowy i z twórczości klasyków wiedeńskich. 14.30 „Pod wulkanem” - fragm. pow. 14.50 Płyty z koncertów - Kwartet E. Garnera. 15.15 NURT. 15.30 Wiad. 15.40 Ludzie i ich pasje. 16.00 Muzyczne intermezzo. 16.10 Dziś pytanie dziś odpowiedź. 17.00 „Tylko dwie godziny” 19.00 Kompozitor tygodnia - M. Karłowicz. 19.35 Świat baśni - program na dobranoc dla dzieci. 20.00 Muzyczny seans filmowy - Koncert Warszawski 20.45 Język angielski dla zaawansowanych. 21.00 Recital wczoraj Jana Mansou. 21.30 Echo dnia. 21.40 Wczoraj literacko-muzyczny. 23.50 Wiad.

PROGRAM III

9.03 Zaczynamy we dwójce. 16.00

Z żalem zawiadamiamy, że w dniu 29 sierpnia 1982 r. zmarł, w wieku lat 73

S. + P.

STEFAN KŁOSZEWSKI

Pogrzeb odbędzie się dnia 1 września br. o godz. 15.30 na cmentarzu na Mani, o czym z żalem zawiadamia.

RODZINA

Z głębokim bólem zawiadamiamy, że w dniu 29 sierpnia 1982 r. odezła od nas, przeżywszy 74 lata, nasza najdroższa Zona, Mama, Babcia i Prababcia.

S. + P.

ZOFIA LISOWA z BYKOWSKICH

emerytowana pedagog i wychowawca młodzieży, b. nauczycielka ZHP w Rudzie Pabianickiej.

Uroczystości pogrzebowe rozpoczyna się mszą św. w kościele św. Stanisława w Rzgowie, dnia 1 września br. o godz. 16, po czym nastąpi wyprowadzenie do grobu rodzinnego na miejscowym cmentarzu.

NAJBLIŻSZA RODZINA

Prosimy o nieskładanie kondoleń.

W dniu 29 sierpnia 1982 r. zmarł, w wieku 78 lat

S. + P.

WŁODZIMIERZ PIOTR ZAJDA

oficer Września i Polski Podziemnej, po wyzwoleniu współorganizator poligrafii, wieloletni pracownik Łódzkiej Drukarni Akcyjno-Drukarskiej.

Msza święta odbędzie się dnia 1 września br. o godz. 16.30 w Kaplicy Cmentarza Ewangelicko-Augsburskiego (część rzym.-kat.) przy ul. Ogrodowej w Łodzi, po której nastąpi wyprowadzenie zwłok, o czym zawiadamia pogrążeni w smutku.

ZONA, SYNOWIE I ZONAMI I POZOSTAŁA RODZINA

Prosimy o nieskładanie kondoleń.

Głębokie wyrazy współczucia dyrektorowi Zakładu Doświadczalnego

MGR INŻ.

JANUSZOWI BIAŁASIEWICZOWI

z powodu śmierci

OJCA

składają:

DYREKCJA, POP PZPR oraz KOLEŻANKI I KOLEDZY z CENTRALNEGO LABORATORIUM CHŁODNICTWA I ZAKŁADU DOŚWIADCZALNEGO MROZENIA ŻYWNOSCI

Wakacje z przeobem. 10.30 „Fogoda dla bogaczy”. 11.00 Wakacje z singielami. 11.40 Stress i relaks. 12.00 W tonacji Trójki. 13.00 „Najdłuższe pozegnanie” - odc. pow. 13.10 Fortwarka z rozrywką. 14.00 Łączę z radiem. 15.00 Serwis Trójki. 15.05 Omówienie programu popołudniowego i wieczornego. 15.05 Świat w którym żyjemy. 15.25 Muzyka młodej generacji. 16.00 Zapraszamy do Trójki. 16.00 „Zaśpiewaj otwierając drzwi”. 16.30 Mała letnia suita. 16.50 J. Hen. „Jokohama” odc. pow. 20.00 Cały ten rock. 20.40 „Z kolekcji” Małgorzaty Baranowskiej. 21.00 Śladami jazzowych legend 21.30 H. Vogler. „Autoportret z pamięci”. odc. 1. 21.45 M. Antoine Charpentier - geniusz barokowego oratorium. 22.45 24 godziny w 10 minut”. 23.00 Zapraszamy do Trójki. 23.35 Późnoc poezyj: Wiersze Yanna Ritsosa.

PROGRAM IV

9.00 Wiad. 9.05 Quod libet - czyli co kto lubi. 10.00 Opera przez wielki. 10.30 Z muzycznych nagrań bratnich radiofonii. 11.00 „Wspomnienia o prezydencie Stefanie Starzyńskim” - aud. 11.30 Muzyka różnych narodów. 12.00 Wiad. 12.05 Wakacje z muzyką. 13.00 Kwadrans literacki z muzyką. 13.05 Kwartet. 13.10 „Dzienniki” fr. z wspomnień Zofii Nałkowskiej. 13.15 Relaks w stereo. 14.30 Nowe nagrania radiowe. 15.00 Wiad. 15.05 Rozmowa o antyku - aud. 15.30 Komorniczki. 15.35 Popołudnie melomana. 17.00 Wiad. 17.05 Muzyczny temat dnia (E). 17.15 Aktualności dnia (E). 17.20 Róża różnego lata - koncert (E). 17.50 Porozumienie (E). 18.00 „Powiedz mi” - utwory J. Wacławskiego (E). 18.10 Ziemiaki do wszystkich - audycja (E). 18.30 Audycja literacka. 19.00 Dziennik 19.05 Klasyki muzyki country - E. Harris. 19.30 Wczoraj w filharmonii - „Fraski Włocławek”. 21.00 Klub Sierca. 23.30 Fakty dnia. 23.40 Nocne divertissement. 23.50 Głosy instrumentów „astro”. 24.00

TELEWIZJA PROGRAM I

8.50 Jesień 82. 9.00 Teleferie - KL no Bajka - „Lampa Aladyna”. 15.55 Program dnia 16.00 Hiszpańskie srebro - Od Vigo do Alicante. 17.00 Dziennik 17.20 Hiszpańskie srebro - Chłodnym okiem 18.20 Od melodii do melodii. 18.30 Wczorajnia 19.00 Przedstawiamy: Budget Flight, Fit Aten - program rozrywkowy. 19.30 Dziennik. 20.15 „Wielki Solecbródka” - film fab. 21.45 Rolnicze rozmowy 21.55 „Chłop” (5) - Gody. 22.45 Dziennik.

PROGRAM II

17.40 Wakacyjne kino „Dwójki” - „Jakub” - dramat obyczajowy. 19.00 Wiad. (Łódź lok.). 19.30 Dziennik 20.00 Wtorek melomana - 31 Festiwal Moniuszkowski. 21.00 Wczoraj filmowy - Przedział filmów „Tajemnica Makarzewskiego „Białe Pierści”. 21.25 Lekcje „Złoty film” - Melodramat 22.20 Film na dobranoc „Sex i Lole Automata”. 22.25 Kwadrans z Artemem.

W dniu 29 sierpnia 1982 roku zmarła, przeżywszy lat 73

S. + P.

KAZIMIERA KONICKA

ur. 3 marca 1903 r. w Pablińskich, długoletnia nauczycielka szkół powszechnych w Łasku i w Łodzi.

Pogrzeb odbędzie się dnia 1 września br. o godz. 14 z kaplicy cmentarza rzym.-kat. przy ul. Ogrodowej, o czym zawiadamia pogrążeni w żałobie.

SYNOWIE, SYNOWIE, WNUR I POZOSTAŁA RODZINA

Z głębokim żalem przyjeźliśmy wiadomość, że w dniu 29 sierpnia 1982 r. zmarł długoletni, bardzo ceniony pracownik

S. + P.

HENRYK KOSOWSKI

Wyrazy głębokiego współczucia Rodzinie składają:

KOLEDZY, PRZYJACIELE, WSPÓLPRACOWNICY z KATEDRY RADIOLOGII LEKARSKIEJ WAM

Z wielkim bólem zawiadamiamy, że dnia 27 sierpnia 1982 roku odezła od nas, po ciężkich cierpieniach, w wieku lat 60, nasza najukochańsza Mama i Babcia

S. + P.

EUGENIA NUREK

z domu GRZYWIŃSKA

Pogrzeb odbędzie się dnia 1 września br. o godz. 12.30 na cmentarzu komunalnym Zarzew.

DZIECI, WNUCZKA, POZOSTAŁA RODZINA

Prosimy o nieskładanie kondoleń.

SPORT SPORT SPORT

DZIŚ W PARYŻU PIŁKARSKI MECZ FRANCJA - POLSKA

W poniedziałkowe popołudnie przybyła do Paryża piłkarska reprezentacja Polski na dzisiejszy mecz z drużyną narodową Francji. Zespół Polski przybył do stolicy Francji w 15-osobowym składzie piłkarzy.

Do drużyny w hotelu „Comodore” dołączył P. Janas, występujący w pierwszoligowym zespole francuskim - Auxerre. Naszą ekipę oczekiwali francuscy dziennikarze, którzy wyrażali duże zainteresowanie występem trzeciej drużyny mistrzostw świata - 82 we wtorkowym meczu.

Po podniku piłkarze udali się na trening. Jak stwierdził szef wyszkolenia PZPN, E. Zientara, gospodarze, obawiając się „zniszczenia” piły głównego stadionu, zaproponowali polskim piłkarzom trening na innej piły w kompleksie sportowym „Parc des Princes”. Trening trwał niespełna godzinę.

Na lotnisku polskich piłkarzy witała grupa naszych rodaków. Byli w niej m. in. przedstawiciele ambasady, nasi piłkarze, gracze we francuskich klubach - S. Biais, H. Maculewicz.

Niedługo po przyjeździe polskiej drużyny, w hotelu „Comodore” zjawił się P. Janas. Wyjechał z Auxerre, mając za sobą swój trzeci występ w tej drużynie w meczu ligowym. „Powoli aklimatyzuję się w nowym klubie. Bardzo pomaga mi w tym A. Szarmach. Trenujemy dwa razy dziennie, w drużynie Auxerre występuje jako libero. W jakiej jestem formie? Trudno mi powiedzieć, w nowym zespole występuje od niedawna. Auxerre reprezentuje nieco inny styl gry niż ten, do którego byłem przyzwyczajony, poza tym nie pomaga mi jeszcze w tym fakt, że jeszcze nie znalazłem wspólnego języka z nowymi kolegami z drużyny. Wydaje mi się jednak, że po trzech tygodniach mojego tu pobytu, doświadczenia „do formy” - powiedział P. Janas.

W jakim zestawieniu wystąpią obie drużyny w dzisiejszym meczu? Trener A. Piechniczek zapewne tradycyjnie ostrożnie decyduje o podziale koleżanek z drużyny. Wydaje nam się jednak, że po trzech tygodniach mojego tu pobytu, doświadczenia „do formy” - powiedział P. Janas.

W jakim zestawieniu wystąpią obie drużyny w dzisiejszym meczu? Trener A. Piechniczek zapewne tradycyjnie ostrożnie decyduje o podziale koleżanek z drużyny. Wydaje nam się jednak, że po trzech tygodniach mojego tu pobytu, doświadczenia „do formy” - powiedział P. Janas.

Kto pojedzie do Aten?

Ustalony został skład reprezentacji Polski na lekkoatletyczny mecz mistrzostw Europy, które w pierwszej połowie września odbędą się w Atenach.

Drużyna Polski składa się z 40 osób - 31 mężczyzn, 9 kobiet. Oto skład Polaków: Kobiety: Janucha, Stefanińska, Langer Katak, Błaszak, Olszewska, Kapusta, Włodarczyk, Olejars, Guzowska-Nowak.

Mężczyźni: Woronia, Dunecki, Licsarski, Zwoliński, Janiak, Podlas, Stepien, Wichrowski, Sparak, Zim, Stawski, Marczak, Kopliss, M. mifski, Wesolowski, Gieniec, Rutkowski, Butakowski, Duda, Trempner, Wzola, Kozakiewicz, Radziowski, Jaskulka, Sarul, Góła, Tomaszewski, Adamus, Ludwig, Podsiadło, Baginski.

Brazylia gotowa...

Prezydent Brazylji - Joao Baptista Figueiredo potwierdził oficjalnie kotwice tego kraju do organizacji piłkarskich mistrzostw świata w 1986 roku, w razie gdyby Kolumbia nie podzieliła obowiązku gospodarstwa i zrezygnowała ze swych uprawnień. Przewodniczący brazylijskiej federacji piłkarskiej - Guilli Coutinho udal się do Peru, na spotkanie przedstawicieli krajowych związków futbolowych Ameryki Południowej, gdzie będą omawiane sprawy Mundialu-86 i organizacji tej imprezy.

Tresor, Bossis - Tigana, Genghini, Bijotat - Delamontagne, Stopyra, Soler. Dziennikarze francuscy twierdzą, że drużyna francuska nie jest tak silna jak ta, która grała w Hiszpanii na mistrzostwach świata. Budowana jest jednak z myślą o finałach mistrzostw Europy, których gospodarzami za dwa lata będzie Francja. Stąd też absencja kilku czołowych piłkarzy, którzy występowali w mistrzostwach świata - Lopez, Baratelego, Lacombes, stąd też powołanie do drużyny narodowej Bijotata, powrót Delamontagne i Stopyry.

Trener M. Hidalgo twierdzi: „Mecz przeciwko reprezentacji Polski nie jest żadnym rewanżem za spotkanie o trzecie miejsce w mistrzostwach świata. Ja chciałbym, by wtorkowy mecz był piłkarskim świętem - „skoda, że nie będzie mogła z naszej strony wystąpić ekipa, która występowała w Hiszpanii”.

Organizatorzy meczu spodziewają

Polki w drodze na szczyt K-2

Zespół polskich alpinistek, kierowany przez W. Rutkiewicz, nadal szturmuje drugi co do wielkości szczyt świata K-2 (8.611 m), leżący w Karakorum w Pakistanie.

Z informacji, jakie otrzymała ambasada PRL w Islamabadzie wynika, że w dniach 16 i 17 maja kospony zostały trzeci obóz wysokościowy (7.450 m); zaplanowano go

Czwarty rekord Coe

Sebastian Coe ustanowił swój czwarty rekord świata. Podczas mistrzostw lekkoatletycznych na stadionie „Crystal Palace” w Londynie, wraz ze swymi partnerami: P. Elliotem, G. Cookiem i S. Crammem, osiągnął najlepszy na świecie rezultat w biegu rozstawnym 4 x 800 metrów. Czas Brytyjczyków, 7.03,89 jest lepszy od dotychczasowego rekordu biegaczy radzieckich z 1981 r. (7.08,0) o ponad 4 sekundy. Sebastian Coe biegnie na ostatniej zmianie i uzyskał czas 1.44,01.

„SZESNASTKA” FINÓW

8 września piłkarska reprezentacja Polski czeka wyjazdowy mecz z Finlandią. W Knopio spotkanie to inauguruje eliminacje piłkarskich mistrzostw Europy - 84 w grupie drugiej. Trener Finów, M. Kuusela ustalił skład kadry na spotkanie w Polakami.

W 16-osobowej grupie piłkarzy jest aż siedmiu zawodników, występujących w zranicznych klubach - w Szwecji Norwegii RFN i Anglii. Oto szesnastka na mecz z Polską: bramkarz: Alaja (Malmo FF), Tuhtunen (Haka); obrońcy: Lahtinen (Notts County), Kymäläinen (TPS), Gransög (IFK Neorönding), Pekonen (Kuusysi), Remes (Kuusysi); pomocnicy: Ikaelainen (Oergvete), Reutinen (Bielefeld), Turunen (Kopari), Parik (HJK), Uralinen (Osters IF); napastnicy: Ismail (HJK), Väivee (Haka), Hämäläinen (Lillestrom), Kousa (Kuusysi).

Piłka kontra western

Dziś na stadionie w Paryżu odbędzie się towarzyski mecz międzyzawodowy mecz piłkarski reprezentacji Francji i Polski. Z informacji, jakie dotarły ze stolicy Francji wynika, że w Paryżu raczej trudno dostanie przedmeczową gorączkę. W programie francuskiej TV nie było w niedzielę informacji, czy przekazano zostanie przynajmniej trochę sportu. W naszym kraju, w ramach telewizyjnych w czasie meczu przewidziane są filmy oraz spektakl teatralny Zdanem fachułowców. Francuscy telewizorzy bardziej niż oglądanie piłki wola western sprzed 42 lat pt. „Pionierzy z Western Union”.

Również barycka prasa bardzo spokojnie traktuje temat meczu Francja - Polska w sobotnio-niedzielnym wydaniu nie było prawie ani słowa o wtorkowym meczu a skład reprezentacji Polski podał jedynie piłkarski „Humanite”.

Reprezentanci Francji rozpoczęli przygotowania do meczu zbiórką w niedzielę w podparwijskiej miejscowości Jeuy-en-Josas. Trener Hidalgo poczynił dwie zmiany. Za kontuzjowanego Rocheteau zagra Courtois a w miejsce Amisse powołano został Delamontagne.

Nie przewidziano specjalnych zajęć treningowych. Do meczu Polska przygotowujemy się jak do każdego innego spotkania międzynarodowego - powiedział trener Francuzów.

Kwarta polskich piłkarzy będzie hotel „Comodore” położony w centrum Paryża na bulwarze Haussmanna. Dzisiejszy mecz rozpocznie się o godz. 20.30 i toczyć się będzie oprawie w „hiszpańskich” warunkach.

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że po długiej i ciężkiej chorobie, w dniu 29 sierpnia 1982 r. zmarł, przeżywszy 69 lat, nasz ukochany Ojciec, Brat i Dziadziuś

S. + P.

JAN MAŁY

Pogrzeb odbędzie się 31 sierpnia br. o godz. 15 na cmentarzu św. Wojciecha przy ul. Kurczaka.

NAJBLIŻSI

Wyrazy serdecznego współczucia lekarzowi medycyny

KRZYSZTOFOWI BÓRALESIEMU

z powodu zgonu

OJCA

składają:

PRACOWNICY ODDZIAŁU KARDIOLOGICZNEGO I WEWNĘTRZNEGO W OJEWIE WZKIEGO SZPITALA ZESPOŁU NEGOWIAŁKU

W całym zestaw sprzętu i żywności oraz butli z tlenem, potrzebnych do ataku szczytowego.

Ekspedycja zamierza samotnie zejść jeden obóz - mniej więcej na wysokości 7.450 m.

W Rutkiewicz sądzi, że atak szczytowy nastąpi w drugiej dekadzie września.

Dodajmy, że w ekipie znajduje się lodziarka Ewa Pankiewicz-Pajneko. (PAP)

„SZESNASTKA” FINÓW

8 września piłkarska reprezentacja Polski czeka wyjazdowy mecz z Finlandią. W Knopio spotkanie to inauguruje eliminacje piłkarskich mistrzostw Europy - 84 w grupie drugiej. Trener Finów, M. Kuusela ustalił skład kadry na spotkanie w Polakami.

W 16-osobowej grupie piłkarzy jest aż siedmiu zawodników, występujących w zranicznych klubach - w Szwecji Norwegii RFN i Anglii. Oto szesnastka na mecz z Polską: bramkarz: Alaja (Malmo FF), Tuhtunen (Haka); obrońcy: Lahtinen (Notts County), Kymäläinen (TPS), Gransög (IFK Neorönding), Pekonen (Kuusysi), Remes (Kuusysi); pomocnicy: Ikaelainen (Oergvete), Reutinen (Bielefeld), Turunen (Kopari), Parik (HJK), Uralinen (Osters IF); napastnicy: Ismail (HJK), Väivee (Haka), Hämäläinen (Lillestrom), Kousa (Kuusysi).

W skrócie

W meczach o mistrzostwo I ligi rubież łódzkiej Budowlanów wczoraj w Sopocie z Ogniwem 26:12. Łodzi nie zamawia i miejsce w tabeli za obrońcą tytułu mistrzowskiego - AZS W-wa.

„Siódemka” łódzkiej akademickiej w walcząc w miejsce na turnieju AMP w Gdańsku Mistrzowski tytuł przypadł wrocławskiemu AZS.

Również V miejsce zajęli piłkarze rezerwy łódzkiego CHKS na turnieju oiwarcia, który odbył się w Tarnowie Uczestniczyli w nim m. in. pierwszoligowcy: Śląsk Wrocław, Poznań Zabrze i Stal Mielec.

Z wielkim bólem zawiadamiamy, że dnia 29 sierpnia 1982 r. w wieku lat 83, zmarła po ciężkich cierpieniach, nasza Mama, Babcia, Prababcia i Teściowa

S. + P.

HELENA JUSZCZYK

Pogrzeb odbędzie się dnia 1 września br. o godz. 15.30 z kaplicy cmentarza na Dołach, o czym powiadamia pogrążeni w smutku

NAJBLIŻSI

Wyrazy serdecznego współczucia

KRZYSZTOFOWI BÓRALESIEMU

z powodu zgonu

OJCA

składają:

PRACOWNICY ODDZIAŁU KARDIOLOGICZNEGO I WEWNĘTRZNEGO W OJEWIE WZKIEGO SZPITALA ZESPOŁU NEGOWIAŁKU

Z głębokim bólem zawiadamiamy, że dnia 29 sierpnia 1982 r. w wieku lat 83, zmarła po ciężkich cierpieniach, nasza Mama, Babcia, Prababcia i Teściowa

S. + P.

HELENA JUSZCZYK

Pogrzeb odbędzie się dnia 1 września br. o godz. 15.30 z kaplicy cmentarza na Dołach, o czym powiadamia pogrążeni w smutku

NAJBLIŻSI

KOMISJA DZIAŁALNOŚCI
GOSPODARCZEJ

„DALBA”

AKADEMICKIEGO
KLUBU ŻEGLARSKIEGO
w ŁODZI

INFORMUJE

- o inauguracji pracy Kiermaszu Sportowego Żeglarsko-Marynistycznego, z siedzibą w Łodzi, przy ul. Głowackiego nr 5, czynny od godziny 11 do 18,
  - tym samym komisja wyraża gotowość nawiązania ścisłej współpracy z producentami i dostawcami;
  - sprzętu i osprzętu żeglarskiego,
  - sprzętu i osprzętu sportowego (w tym również odzieży sportowej) oraz
  - pamiątek marynistycznych i sportowych.
- Oferty składać można listownie lub osobiście w siedzibie kiermaszu przy ul. Głowackiego nr 5 w Łodzi lub też pod adresem klubu, ul. Rewolucji 1905 roku nr 24 m. 9a, ewentualnie telefonicznie pod numerem 290-05 w godzinach od 12 do 14.

1941-k

KOMBINAT ROBÓT
DROGOWYCH w ŁODZI,
ul. SKIERNIEWICKA 3/5

zatrudni
NATYCHMIAST

- wartowników,
- zbrojarzy-betoniarzy,
- cieśli,
- murarzy kanałowych,
- monterów wod.-kan.,
- brukarzy,
- spawaczy elektryczno-gazowych,
- robotników budowlanych.

Informacji udziela dział planowania i spraw pracowniczych, tel. 438-81. 1912-k

KUPIE kanister, Tel. 51-90-23. 28980 g

MDS „Etiuda” sprzedam. Tel. 845-37, po 18.

SPRZEDAM sklep przemysłowy Oferty „28913” Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96

OWCZARKI niemieckie, rodowodowe sprzedam Rajska 11 m. 6 (od Pojezierskiej) 28982 g

FUTRO z nutri tanio sprzedam, tel. 663-61.

SCZCZENIETA — dogi nierodowodowe, czarne — sprzedam. Warecka 41 (szkoła) 28100 g

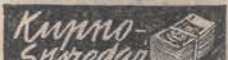
SPRZEDAM 2 konstrukcje tuneli foliowych 5 x 30 Oferty „28103” Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

JOWISZA sprzedam, tel. 52-14-23. 28111 g

ZODIAK DSS 401, M 2405 S sprzedam Okrężacz, najlepiej nowy kupię Babickiego 4 m. 139

BRYLANT idealnie czysty sprzedam Oferty „28086” Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96

POLETYLEN sprzedam pierwsze wspólnika do zakładu — regeneracja i orzeźwienie tworzywa sztucznego. Nowosolna, ul. Wilejska 10

SPRZEDAM sypialnię „Teresa” Gorkiego 87 m. 73

WIERTARKE stalowa sprzedam, Killińskiego 5 (warsztat), 28939 g

ZAPISY

KOMBINAT MASZYN WŁÓKIENNICZYCH „POLMATEX — WIFAMA”

ogłasza zapisy do:
Zasadniczej Szkoły Zawodowej wchodzącej w skład Zespołu Szkół Zawodowych Kombinatu w zawodach:

- tokarz,
- operator obrabiarek skrawających.

Po ukończeniu szkoły absolwenci mają zagwarantowaną pracę w wyuczonym zawodzie oraz możliwość kontynuowania nauki w Technikum Mechanicznym dla Pracujących.

Warunki przyjęcia:

- wiek 15—17 lat,
- ukończona szkoła podstawowa,
- dobry stan zdrowia.

Blizszych informacji udziela sekretariat szkoły, tel. 387-85 lub 649-33 wew. 108. Zapisy prowadzi dział kadr i szkolenia zawodowego kombinatu, ul. Armii Czerwonej 89, tel. 817-80 wew. 267. 1925-k

„SYRENE 104” po przebiegu sprzedam, Tuwima 41 m. 27. 28057 g

ZAMIENIE „Flata 125p” odbiór w kwartale 1982 r. na odbiór natychmiast Oferty „28072” Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

TANIO sprzedam „Gaz 69” Tel. 51-23-95. 28123 g

SPRZEDAM „Flata 125p” (1977), Ejsmondka 3 m. 6

„FIATA 1500” (1972) tanio sprzedam. Sprawiedliwa 8/10 m. 75. 28151 g

„SKODE 100 S” (1975) — sprzedam. Tel. 56-86-08.

„SEATA-850” sprzedam Konstancynów, Moniuszki 18, Szymczak.

„SYRENE 105L” (1979) — sprzedam Zapolskiej 57—33 po 18. 28020 g

„FIATA 125p” (1977), nadwozie i silnik 1961, sprzedam. Tel. 51-15-91, po godz. 18. 29166 g

KUPIE lub wynajmę garaż w dzielnicy Zubarzędz. Tel. 51-16-60. 28062 g

OPONY „Flata 125p” zamienie na opony „125p”. Tel. 388-35. 29025 g

CHCESZ kupić atrakcyjne mieszkanie? Spółka „Kuba” działa za ciebie! 51-65-53. 29511 g

M-2 spółdzielcze w Słupsku zamienie na większe w Łodzi. Wiadomość: Łódź, tel. 55-33-97. 28155 g

MAŁEŻYSTWO poszukuje samodzielnego mieszkania. Oferty „28117” Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

M-3 własnościowe zamienie na większe lub domek. Oferty „28223” Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

M-3, telefon, własnościowe, wrocław. sprzedam, zamienie na Wrocław. Oferty „29021” Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

MŁODE małżeństwo, bezdzietne, członkowie spółdzielni mieszkaniowej (10 lat) wynajmą samodzielne mieszkanie. Oferty „28026” Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

MŁODA pracująca poszukuje pokoju, tel. 711-28. 29630 g

POMIESZCZENIA, nadające się na małą pracownię krawiecką — poszukuje. Gogola 18 m. 7, wieczorem. 28033 g

DO wynajęcia lokal na pracownię krawiecką lub inną w Gałkowie k. Łodzi (blisko stacji). Szczęsów, Gałków, Kolejowa 27. 28126 g

WŁASNOŚCIOWE dwupokojowe, telefon, łożo „Centrala” sprzedam. Tel. 51-40-57, po 18.

PEDAGOG poszukuje mieszkania. Może być za opiekę. Platne miesięcznie Oferty „29133” Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

POSZUKUJE mieszkania samodzielnie. Tel. 51-20-20

M-2 własnościowe. Radogórz, zamienie na mieszkanie w Warszawie lub wynajmę. Oferty z ceną „28973” Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

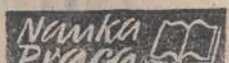
SAMOTNA, bezdzietna, poszukuje pokoju sublokatorskiego — ewentualnie za opiekę. Oferty „28972” Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96

SCZYTNO — zamienie spółdzielcze M-3 na podobne w Łodzi lub Zdunskiej Woli Zdunską Wola Sieradzka 37-4, tel. 35-86

M-3, 46 m — zamienie na 2 razy M-2. Tel. 53-13-96 po 18. 29028 g

M-6 blok, wycody — zamienie na domek jednorodzinny z ogródkiem. Oferty „28139” Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

M-3 SDM z telefonem, zamienie na większe z wygodami i telefonem. Tel. 663-61. 28896 g

MATEMATYKA 51-74-10 mgr Pluskowski. 29743 g

NIEMIECKI poprawki, listy, tłumaczenia. 325-30. Struga 32 Minkner.

ANGIELSKI — korepetycje Leszczyńska 479-71 28900 g

ANGIELSKI — mgr Porzeczkiński Tel. 481-86.

POSIADAM samochód — wzytne prace w sektorze prywatnym. Oferty „28139” Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

ZATRUDNIĘ szwaczkę (spodnie) Tel. 51-15-18.

POMOC do dziecka półrocznego potrzebna dziewczka 124/140 m 225 po 14. 29000 g

MŁODY, energiczny własny samochód, przyjmie prace w sektorze prywatnym. Oferty „28953” Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96

ZATRUDNIĘ pracownika składającego glazurę 092-94 po 16. 29356 g

ZATRUDNIĘ kobietę do reasocjacji nozdrzoch. Piłkowskiego 19. 29093 g

ZATRUDNIĘ panią do pomocy w prowadzeniu domu i opieki nad dzieckiem tel. 701-13 28878 g

ZATRUDNIĘ chałupniczkę krawiectwo lekkie. Tel. 51-95-76. 28099 g

ZATRUDNIĘ wykwalifikowaną szwaczkę, najchętniej rencistkę do zakładu krawieckiego współpracującego z firmą polonijną. Oferty „28890” Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

UCZNIÓW zatrudnie w zawodzie lakiernika samochodowy Zakład Lakiernictwa Starowa Góra Hetmańska 6 (dojazd autobusem 59 i 70 do końca). 28883 g

ZATRUDNIĘ do prostego szycia. Poszukuje lokalu na pracownię. Oferty „28069” Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

POSIADAM samochód dostawczy 700 kg oczekuje propozycji. Oferty „28135” Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

PRZYJME chałupnictwo najchętniej malowanie zabawek lub inne o. popycie, posiadam prawo jazdy kat. „B”, chętnie podejmę pracę w sektorze prywatnym. Wandurskiego 3a m. 48. 28957 g

PRZYJME do spółki solidnego fachowca do przetworstwa tworzyw sztucznych bez wkładu gotówkowego. Oferty „29357” Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

MŁODY, podejmie pracę chałupniczą (oprócz szycia). Oferty „28910” Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

DOM wczasowy, ośrodek zakładowy lub podobny obiekt doprowadzę. Oferty „28022” Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

FOTOGRAF amator podejmie pracę w zakładzie w godz. popołudniowych. Tel. 616-55 godz. 17—20. 28124 g

ROBOTY na drutach. Tel. 433-04. 28140 g

AKWIZYTOR branży motoryzacyjnej znający sklepy w całym kraju przyjmie dodatkowy towar. Oferty „28947” Biuro Ogłoszeń, Piotrkowska 96.

ZGUBIONO komiśowe pokwitowanie „Desy” Ryszard Ochlewicz. Nr 38539, Wojciech Krzysztopolski Nr 38523. 28129 g

JAN Zak zgubił wkładkę zaopatrzeniową 614206.

ANDRZEJ Piotrowski zgubił wkładkę zaopatrzeniową W-860182. 28058 g

SKRADZIONO wkładkę zaopatrzeniową W-71875 Tadeusz Perka. 28025 g

ZGUBIONO wkładki zaopatrzeniowe — Włodzimierz Salecki W-664437, Stefan Szajfler W-663761, Jacek W-663762, Sławomir W-663763, Andrzej Królikowski W-663942, Roman Kalejski W-663943, Henryk Trzeciński W-663928, Aneta W-663927, Sylwia W-663928, Krzysztof W-663929, Władysław Kubus W-663944, Stefan Włodarczyk W-664258, Beata W-664259, Wioletta W-664260, Stanisław Justyński W-662919, Stanisław Jegras W-662920, Andrzej Ziobrowski W-664378, Zbigniew Motyl W-663317, Mirosław Kowalczyk W-663946.

STEFAN Niemczyk zgubił wkładkę zaopatrzeniową W-121584. 28017 g

BARBARA Kiliś — skradziono wkładkę zaopatrzeniową WZY-110478. „9011”

MAGDALENA Grabowska skradziono legitymację studencką nr 4959/F AM. 28105 g

JAN Kruk zgubił wkładkę zaopatrzeniową W-162345. 28064 g

FRANCISZKOWI Debowski skradziono wkładkę zaopatrzeniową W-193822. 28027 g

13 bm. na trasie Warecka — Szczecińska — Zgierz zgubiono wózek holowniczy. Uczelwigo znalazł oszołe o zwrot za wynagrodzeniem. Kierowca Wól, Kol Transportu Samolotowego Warecka 2.

JOHAN Jolanta zgubiła wkładki zaopatrzeniowe W 240939, W 240940.

SADECKA Jadwiga zgubiła wkładkę zaopatrzeniową W 955355.

ANDRZEJ Łyszkowicz zgubił wkładki zaopatrzeniowe W 161727, Marta Y 300578. 28063 g

MAREK Liczbik zgubił wkładkę zaopatrzeniową W 378769. 28853 g

MARIA, Edward Jabłoński zgubili wkładki zaopatrzeniowe W 421014, W 718109. 28006 g

SŁAWOMIR Wójcik zgubił wkładkę zaopatrzeniową W 788223. 29005 g

ZGUBIONO wkładki zaopatrzeniowe Jerzy Worciński W 340383, Lucyna W 340360, Katarzyna W 340362, Kinga W 340301. 28135 g

PAWEŁ Lewandowski zgubił legitymację studencką 26482 PL. 27234 g

LESZEK Makówka zgubił wkładkę zaopatrzeniową W 763905. 30016 g

BIURO Matrymonialne — prowadzi psycholog. Oferty natychmiast, „Junona” Przemysł, skrytka 148. 1890 k

SCZESLIWIE kolarzy małżeństwa Biuro Matrymonialne „Mazury” Olsztyn 2, skrytka 336. 1429 k

SAMOTNI w założeniu rodzimym dyskretnie pomocna wam Biuro Matrymonialne „Rodzina” skrytka pocztowa 55, 71-141 Szczecin 6. 282 k

CYKLINOWANIE, lakierowanie parkietów. Tel. 53-27-66, Broniecki 22405 g

ANTYKOROZYJNE zabezpieczenie samochodów urządzeniami „Valvoline”. Mycie podwozi silników. Mimoszy 35, Gajewski, Dojazd Warszawską w Walbrzyską. 24774 g

PROGRAMATORY — regeneracja, zabezpieczanie i wymiana. Zarebski, tel. 876-34. 28091 g

CYKLINOWANIE, lakierowanie, układanie. Mor. 639-76. 25472 g

INSTALACJE anten tv, tel. 322-95, Paluchowski. 28051 g

INSTALATORSTWO elektryczne wykonuje, instalacje elektryczne siły i światła, remonty, konserwacje. Mistrz Szczepaniak Bogumił, Hufców 8a m. 15, tel. 56-53-59. 28049 g

SERWIS diagnostyczny, gaźniki, zapłon, autoalarmy aparatury elektronicznej u klienta. Piwoński, 415-04, wieczorem 25536 g

ZAPISY — ZAPISY — ZAPISY

Kombinat Maszyn Włókienniczych „POLMATEX — WIFAMA” wspólnie z Łódzką Komendą Ochotniczych Hufców Pracy, ul. Sienkiewicza 63

OGŁASZAJĄ

zapisy kandydatów do 1-rocznego dochodzącego OCHOTNICZEGO HUFCA PRACY dla młodzieży w wieku 16 — 18 lat, w zawodach: TOKARZ, FREZER, ŚLUSARZ-WIERTACZ. / Kombinat zapewni absolwentom hufca pracę w wyuczonym zawodzie oraz możliwość kontynuowania nauki w Średnim Studium Zawodowym. Kandydaci winni przedłożyć: — świadectwo ukończenia szkoły podstawowej lub zaświadczenie o uczęszczaniu do ostatniej klasy, — 2 fotografie, — kartę zdrowia. Zapisy przyjmuje i szczegółowych informacji udziela dział kadr i szkolenia zawodowego kombinatu, Łódź, ul. Armii Czerwonej 89, telefon 817-80, wew. 267. 1923-k

Łódzkie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego

ZATRUDNI

- ślusarzy,
- murarzy,
- cieśli,
- stolarzy,
- betoniarzy,
- robotników.

Dla robotników istnieje możliwość zdobycia zawodu cieśli, murarza na kursach organizowanych w przedsiębiorstwie. Zgłoszenia przyjmuje dział spraw pracowniczych, Łódź, al. Kościuszki 101, telefon 671-07. 1888-k

SPÓŁDZIELNIA RZEMIEŚNICZA „WŁÓKNO”

w Łodzi, ul. Rewolucji 1905 r. 28

PRZYJMUJE

zamówienia od rzemieślników na wszelkiego rodzaju tkaniny oraz na włóczkę i przędzę anilanową — tel. 325-26. 1882-k

Z żalem zawiadamiamy, że w dniu 28 sierpnia 1982 r. zmarł nasz Kolega

MIECZYŚLAW FUDAŁEJ

Rodzinnie Zmarłego wyraży szczerego współczucia składając:

RADA I ZARZĄD SP-NEJ POP PZPR oraz KOLEZANKI I KOLEDZY SPÓŁDZIELNI INWALIDÓW „POKOJ” w ŁODZI

Z żalem żegnamy naszego nieodżałowanego Kolegę

MGR INŻ. JULIANA ŁUKASZEWICZA

zmarłego tragicznie w dniu 3 sierpnia 1982 r.

KOLEZANKI I KOLEDZY ze SPÓŁDZIELNI „WSPÓLNOTA”

Serdeczne wyrazy współczucia. KOL. ANDRZEJOWI OZIMKIEWICZOWI

z powodu śmierci

M A T K I składają:

DYREKCJA, POP PZPR oraz ZAŁOGA ŁÓDZKICH Zakładów Metalowych

Łódzki program obchodów rocznicy Września 1939 „Znamy cenę wojny i chcemy żyć w spokoju“

Pod hasłem „Znamy cenę wojny i chcemy żyć w spokoju“ obchodząc będziemy w dniu 11 września 43 rocznicę wybuchu II wojny światowej. Tegoroczne obchody odbywać się będą w szczególnej sytuacji politycznej i społecznej.

Uroczystości łódzkie i wojewódzkie z okazji 43 rocznicy tragicznego Września organizowane przez EK FJN, ZW ZBoWiD i Dowództwo Garnizonu WP rozpoczyna się 11 września o godz. 11 zaciągnięciem wart honorowych przed Głębem Nieznanego Żołnierza przez jednostki WP stacjonujące w Łodzi.

1 września i w dniach poprzedzających rocznicę poszczególnych bitew, walk i wydarzeń Września 1939 roku na ścieżkach łódzkiej — na polach bitewnych oraz w miejscach straszliwej i kaźni ludności cywilnej i na mogiłach poległych żołnierzy — na cmentarzach wojennych i na cmentarzach cywilnych, zostaną zaciągnięte warty honorowe, zapalone sniegi i złożone wianki kwiatów.

Wyjątkowo dobrze przebiegają tegoroczne prace związane z wymianą mocno zużytych torów tramwajowych, prowadzone przez MPK wspólnie z „Kombudem“.

SZCZEPIENIA OCHRONNE DZIECI

Nie ma powodów do obaw

Wielu rodziców zwraca się do nas ostatnio telefonem i listownie z pytaniami w sprawie szczepień ochronnych dzieci przeciwko ospie, gruźlicy, durowi brzuszemu itp. Rodzice są zaniepokojeni pogłoskami o rzekomym wstrzymaniu tych szczepień jakoby z powodu braku preparatów.

Na koniec informacja dla rodziców, którzy mają na ten temat wątpliwości: należy po prostu zgłosić się z dzieckiem do odpowiedniego lekarza w przychodni rejonowej i zasięgnąć jego porady.

SPOKÓJ I BEZPIECZEŃSTWO TEMATEM SPOTKANIA KADRY KIEROWNICZEJ

Zapewnienie spokoju i bezpieczeństwa w województwie łódzkim było tematem wczorajszego spotkania kadry kierowniczej w Urzędzie Miasta.

KOK, płk Kazimierz Garbaliński, poinformował na zebraniach o decyzji Wojewódzkiego Komitetu Obrony, obligującej jego członków do spotkań z załogami łódzkich zakładów pracy.

Ważne telefony: Informacja PKO 731-82, Informacja o usługach 398-10, Informacja turystyczna 472-01.

PORZĄDKOWANIE ŁÓDZKICH TARGOWISK

Od 11 września - „pehli targ“ przy ul. Zjazdowej

Powołane niedawno Państwowe Przedsiębiorstwo „Targowiska Miejskie“ z dużą energią przystąpiło do porządkowania podległych sobie terenów.

Podjęto też decyzję, by począwszy od soboty (11 września, popularny łódzki „pehli targ“ odbywał się właśnie przy ul. Zjazdowej, a nie jak do tej pory w rejonie ulic Dolnej i Ceglanej.

REMONTY TORÓW — NA PIĄTKĘ

Tramwaje wracają do Pabianic Jesienią — prace na ul. Zachodniej

Najważniejszy zakres robót przewidziano w Pabianicach, gdzie wymieniono torowiska biegnące przez całe śródmieście.

Jeżeli chodzi o Łódź, to już od dzisiaj udośćniony zostanie wymieniony wezeł tramwajowy u zbiegu ul. Obrońców Stalingradu i Gdańskiej.

Ostatnio MPK odczuwa brak szyn, który może spowodować pewne opóźnienie prac.

Dyżur poselski W dniu 31 bm. od godz. 10 w Urzędzie m. Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104 (parter) pełnić będzie dyżur poselski poseł na Sejm PRL prof. Henryk Rafalski.

Nowe wystawy artystyczne

Z początkiem września otwartych zostanie kilka ekspozycji z różnych dziedzin sztuki plastycznej.

Od 9 września w Salonie Sztuki „Współczesnej“ (ul. Piotrkowska 86) będącej możliwą oglądać malarstwo i rysunek uświetnioną i popularną parą artystów łódzkich Krystyną i Benona Liberskich.

CO BARDZIEJ POTRZEBNE?

Sklep czy punkt usługowy?

Pisaliśmy już o proteście komitetów domowych przy ul. Zwirki 10 b oraz ul. Piotrkowskiej 203, 205, 207, 209, 211 i 213 w sprawie zamierzonej likwidacji sklepu spożywczego przy ul. Piotrkowskiej 209.

Wzrostło już o proteście komitetów domowych przy ul. Zwirki 10 b oraz ul. Piotrkowskiej 203, 205, 207, 209, 211 i 213 w sprawie zamierzonej likwidacji sklepu spożywczego przy ul. Piotrkowskiej 209.

Decyzja ta — jak czytamy w liście nadesłanym do redakcji przez wspomniane komitety domowe — wywołała protest mieszkańców, któ-